

กรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ อำเภอธารโตปี ๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต
จังหวัดยะลา

คำนำ

อำเภอธารโต เดิมเป็นเพียงตำบลหนึ่ง คือตำบลแม่หวาด ซึ่งอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอบันนังสตา (อำเภอบันนังสตาจัดตั้งอำเภอเมื่อปี พ.ศ.๒๔๕๐ ขึ้นกับเมืองรามันห์) ตำบลแม่หวาดในขณะนั้นมีชุมชนดั้งเดิมอยู่หลายชุมชนได้แก่ ชุมชนบ้านแม่หวาด (ส่วนใหญ่เป็นคนจีน) ชุมชนบ้านวังไทร ชุมชนบ้านโต ชุมชนบ้านแหร ชุมชนบ้านเยาะ เป็นต้นการเดินทางสัญจรสมัยนั้นส่วนใหญ่ใช้การเดินทางโดยทางเรือในแม่น้ำปัตตานี คำว่า “ธารโต” เป็นชื่อที่มาจากชื่อ “เรือนจำกลางภาคธารโต” ที่กรมราชทัณฑ์ตั้งขึ้นตามสภาพภูมิประเทศที่มีลำธารใหญ่ไหลผ่านแต่คนรุ่นเก่าเรียกบริเวณคุกก่่าว่า บ้าน “ไอร์กือดง” หรือ “ไอร์เยอร์กระดง” ซึ่งมาจากภาษามลายู คำว่า “ไอร์” หรือ “ไอร์เยอร์” มีความหมายว่า น้ำหรือลำธารใหญ่ ส่วน “กือดง” หรือ “กระดง” อาจมี ๒ ความหมายกล่าวคือ หมายถึงบริเวณที่ลำน้ำหลายสายไหลมารวมกันเป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่ หรืออาจหมายถึงพืชมีพิษ (พืชสกุลตำแย) ซึ่งสมัยก่อนมีมากในบริเวณแหล่งน้ำดังกล่าว

ในปี พ.ศ. ๒๔๗๘ กรมราชทัณฑ์ได้จัดตั้งเรือนจำกลางภาคธารโต และทัณฑสถานเกาะตะรุเตา จังหวัดยะลา เป็นสถานที่คุมขังนักโทษทางการเมืองและนักโทษคดีอุกฉกรรจ์ จึงถูกเรียกขานกันว่า “นรกธารโต” พื้นที่ทัณฑสถานธารโตเป็นป่าทึบ (ทำให้นักโทษหนีลำบาก) มีลำธารไหลผ่าน เต็มไปด้วย เชื้อไข้มาลาเรีย ที่ตั้งหรือที่ทำการของเรือนจำอยู่ที่โรงเรียนบ้านนิคมสร้างตนเองธารโตในปัจจุบัน (ซึ่งใช้สถานที่ทัณฑสถานเป็นโรงเรียนเปิดสอนเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๔) ปัจจุบันยังมีร่องรอยของคุกก่ปรากฏอยู่ ได้แก่ โรงครัว โซตรวนซึ่งได้มีการจัดตั้งไว้เป็นพิพิธภัณฑ์คุกธารโต แสดงไว้ที่อาคารโรงครัวอยู่ที่โรงเรียนดังกล่าวเรือนจำกลางภาคธารโตได้ถูกยกเลิกเมื่อปีพ.ศ.๒๕๔๙เพื่อนำไปจัดตั้งเป็นนิคมสร้างตนเองต่อไป

ในปี พ.ศ.๒๕๐๐คณะรัฐมนตรีมีมติให้กรมประชาสัมพันธ์จัดตั้งนิคมสร้างตนเองธารโตโดยรับมอบที่ดินจากกรมราชทัณฑ์มาดำเนินการตามโครงการช่วยเหลือประชาชนที่ประสบปัญหาทางสังคม และเพื่อความมั่นคงโดยจัดตั้งตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.๒๔๘๕ หลังจากการจัดตั้งนิคมสร้างตนเองแล้ว ประมาณปี พ.ศ. ๒๕๑๕ ก็มีการ “เปิดป่า” โดยรัฐบาลให้สัมปทานกับบริษัทเอกชนเพื่อนำไม้ออกจากป่าและให้นิคมจัดสรรที่ดินให้แก่ประชาชนที่อพยพมาจากจังหวัดต่างๆ ทุกภูมิภาคของประเทศไทย

เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๑๘ กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศจัดตั้งกิ่งอำเภอธารโตขึ้นมีนายมนทล ชื่นกลิ่นเป็นปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอธารโตคนแรกโดยใช้อาคารไม้ริมถนนสาย๔๑๐ ตรงข้ามชุมชนตลาดธารโตเป็นที่ว่าการกิ่งอำเภอ (ปัจจุบันถูกรื้อสร้างเป็นบ้านพักข้าราชการสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ) ต่อมา ย้ายไปใช้อาคารที่ทำการคุกเก่าในโรงเรียนนิคมสร้างตนเองธารโตและยกฐานะเป็นอำเภอเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๔ โดยมี นายสวินวุฒิมิ เป็นนายอำเภอคนแรกได้สร้างที่ว่าการอำเภอเป็นอาคารไม้ในบริเวณอำเภอปัจจุบัน และในปี พ.ศ.๒๕๔๖ ได้รื้อสร้างใหม่เป็นอาคารคอนกรีตที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

อำเภอธารโตตั้งอยู่ที่บริเวณบ้านปูยู หมู่ที่ ๑ ถนนสุขยางค์ ตำบลธารโต อำเภอธารโต ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดยะลามีระยะห่างจากศาลากลางจังหวัดยะลา โดยใช้การเดินทางตามเส้นทางหลวงหมายเลข ๔๑๐ (ถนนสุขยางค์ ยะลา - เบตง) ประมาณ ๖๑ กิโลเมตร และอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ ๑,๒๐๐ กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๖๔๘ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๔๐๕,๐๐๐ ไร่

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	จ
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๑
<u>ข้อมูลด้านกายภาพ</u>	๑
๑.ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒ อาณาเขต	๑
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๑
๒.ลักษณะภูมิประเทศ	๓
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๓
๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	๓
๒.๓ กลุ่มชุดดิน	๔
๓.ลักษณะภูมิอากาศ	๖
๓.๑ ฤดูกาล	๖
๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ	๖
๔.เส้นทางคมนาคม	๖
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล	๖
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ	๖
๕.แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๗
๕.๑แหล่งน้ำธรรมชาติ	๗
๕.๒แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ	๗
๖.การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๙
<u>ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ</u>	
๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ	๙
๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๑๐
<u>ข้อมูลด้านสังคม</u>	
๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร	๑๑
๑.๑ เกษตรกร	๑๑
๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร	๑๓

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ	๒๓
๒.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่การปลูกยางพาราของอำเภอ	๒๓
๑) แหล่งน้ำหลัก	๒๓
๒) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๒๓
๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	๒๕
๔) ปฏิทินการเพาะปลูก	๒๗
๕) ต้นทุนการผลิต	๒๗
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๒๘
๗) เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๒๘
๒.๒ การวิเคราะห์ Supply chain	๒๙
๒.๓ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่การปลูกทุเรียนของอำเภอ	๓๐
๑) แหล่งน้ำหลัก	๓๐
๒) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๓๐
๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	๓๒
๔) ปฏิทินการเพาะปลูก	๓๕
๕) ต้นทุนการผลิต	๓๕
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๓๖
๗) เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๓๖
๒.๔ การวิเคราะห์ Supply chain	๓๘
บทที่ ๓ บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๔๐
๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ	๔๐
๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๕๐
บรรณานุกรม	๕๓

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	แสดงเขตการปกครอง	๒
๒	แสดงสรุปเขตการปกครอง	๒
๓	แสดงพื้นที่ป่าไม้	๓
๔	แสดงข้อมูลฤดูกาล	๖
๕	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี	๖
๖	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง	๗
๗	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก	๘
๘	แสดงข้อมูลบ่อบาดาล	๘
๙	แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๙
๑๐	แสดงข้อมูลด้านพืช	๑๐
๑๑	แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์	๑๐
๑๒	แสดงข้อมูลด้านประมง	๑๐
๑๓	แสดงจำนวนครัวเรือน และประชากร	๑๑
๑๔	แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ	๑๑
๑๕	แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ	๑๒
๑๖	แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน	๑๒
๑๗	แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์	๑๒
๑๘	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร	๑๓
๑๙	แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๑๔
๒๐	แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๑๔
๒๑	แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๑๖
๒๒	แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์	๑๘
๒๓	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร	๑๘
๒๔	แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร	๑๙
๒๕	แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน	๒๐
๒๖	แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๒๑
๒๗	แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่	๒๒

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๒๘	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา	๒๓
๒๙	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตยางพารา	๒๔
๓๐	แสดงพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม	๒๔
๓๑	แสดงต้นทุนการผลิตยางพารา	๓๑
๓๒	แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๒๘
๓๓	แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้ายางพารา อำเภอธารโต	๒๙
๓๔	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน	๓๐
๓๕	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตทุเรียน	๓๑
๓๖	แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียนตามระดับชั้นความเหมาะสม	๓๑
๓๗	แสดงต้นทุนการผลิตทุเรียน	๓๕
๓๘	แสดงเกษตรกรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่	๓๖
๓๙	แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๓๗
๔๐	แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าทุเรียน อำเภอธารโต	๓๘
๔๑	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๔๐
๔๒	แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๕๐

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอ	๓
๒	แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอ	๓
๓	แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอ	๔
๔	แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินอำเภอ	๕
๕	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอ	๙
๖	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา	๒๓
๗	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา (พื้นที่ปลูกจริง)	๒๔
๘	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๒๕
๙	แสดงปฏิทินการเพาะปลูก	๒๗
๑๐	แสดงวิธีการตลาดอำเภอ	๒๘
๑๑	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน	๓๐
๑๒	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน (พื้นที่ปลูกจริง)	๓๑
๑๓	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๓๒
๑๔	แสดงปฏิทินการเพาะปลูก	๓๕
๑๕	แสดงวิธีการตลาดอำเภอ	๓๖

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

ข้อมูลด้วยกายภาพ

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

อำเภอธารโต ตั้งอยู่ในจังหวัดยะลา มีทะเลสาบธารโตอยู่ตรงกลาง แบ่งเขตการปกครองย่อยเป็น ๔ ตำบล ๓๗ หมู่บ้าน ได้แก่

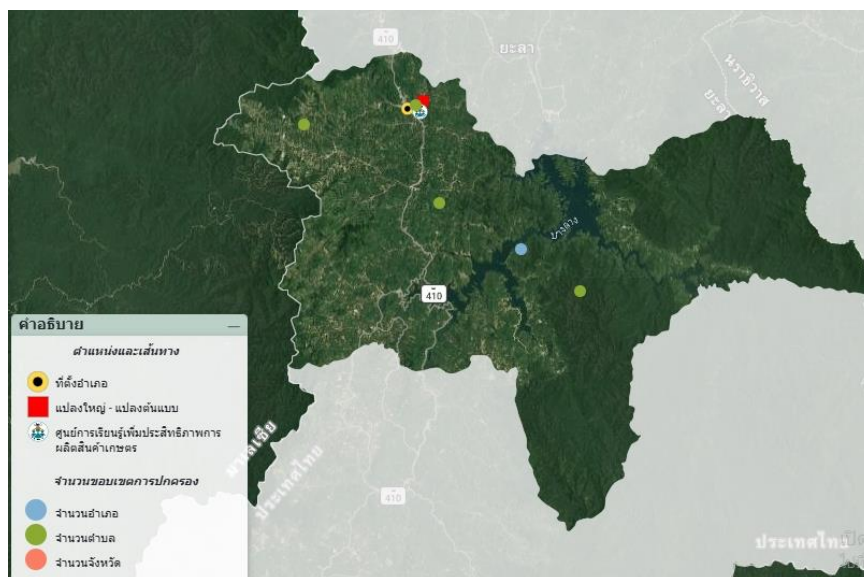
ตำบลธารโต	๗	หมู่บ้าน มีขนาดพื้นที่ ๒๔,๐๑๑ ไร่
ตำบลบ้านแห	๑๑	หมู่บ้าน มีขนาดพื้นที่ ๙๗,๒๙๒ ไร่
ตำบลแม่หวาด	๑๒	หมู่บ้านมีขนาดพื้นที่ ๒๗๒,๗๖๒ ไร่
ตำบลคีรีเขต	๗	หมู่บ้านมีขนาดพื้นที่ ๖๘,๓๐๗ ไร่

๑.๒ อาณาเขต

อำเภอธารโตมีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียงดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอเบตง จังหวัดยะลา
- ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา และอำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอบาลิง รัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย

แผนที่แสดงขอบเขตอำเภอธารโต
จังหวัดยะลา

ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอ

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๙)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็นการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาลตำบล จำนวน ๑ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๔ แห่ง

- เทศบาลตำบล ๑ แห่ง คือ เทศบาลตำบลคอกช้าง

- องค์การบริหารส่วนตำบล ๔ แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลธารโต องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแหร์ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่หวาด และองค์การบริหารส่วนตำบลคีรีเขต

ตารางที่ ๑ แสดงเขตการปกครอง

ตำบล หมู่ที่	ตำบลธารโต	ตำบลบ้านแหร์	ตำบลคีรีเขต	ตำบลแม่หวาด
๑	อบต.ธารโต	อบต.บ้านแหร์		
๒				
๓			อบต.คีรีเขต	
๔				
๕				
๖				
๗				เทศบาลตำบลคอกช้าง อบต.แม่หวาด
๘				
๙				
๑๐				
๑๑				
๑๒				

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอธารโต จังหวัดยะลา, พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๒ แสดงสรุปเขตการปกครอง

ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด(ไร่)	อบต	เทศบาลตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	จำนวน บ้าน (ครัวเรือน)
ธารโต	๓๒,๐๐๒	๑		๗	๒,๐๔๗
บ้านแหร์	๙๗,๒๙๒	๑		๑๑	๒,๖๕๙
แม่หวาด	๒๗๒,๗๖๒	๑	๑	๑๒	๓,๕๓๕
คีรีเขต	๖๘,๓๐๗	๑		๗	๑,๒๙๕
รวม	๔๗๐,๓๖๓	๔	๑	๓๗	๙,๕๓๖

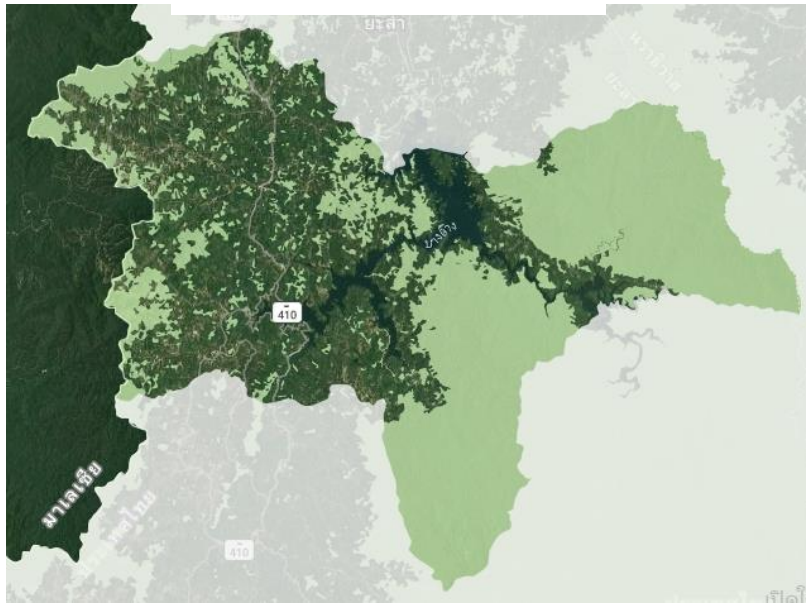
ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต, พ.ศ.๒๕๖๙

๒. ลักษณะภูมิประเทศ

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

อำเภอธารโต ภูมิประเทศจะเป็นภูเขาสลับซับซ้อน และเนินสูง ซึ่งประกอบด้วยภูเขาหินเป็นส่วนใหญ่ ที่ลาดเชิงเขาจะมีที่ราบเพียงเล็กน้อย เนื่องจากมีสภาพเป็นภูเขาและเนินสูง จึงทำให้มีแหล่งน้ำที่เป็นลำธารเล็กๆ กระจายอยู่ทั่วไปของพื้นที่ และเป็นพื้นที่ป่าบนภูเขาและกระจัดกระจาย มีพื้นที่ป่าจำนวน ๒๑๕,๘๐๘.๔๓ ไร่

แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอธารโต

ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอ

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๙)

ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้

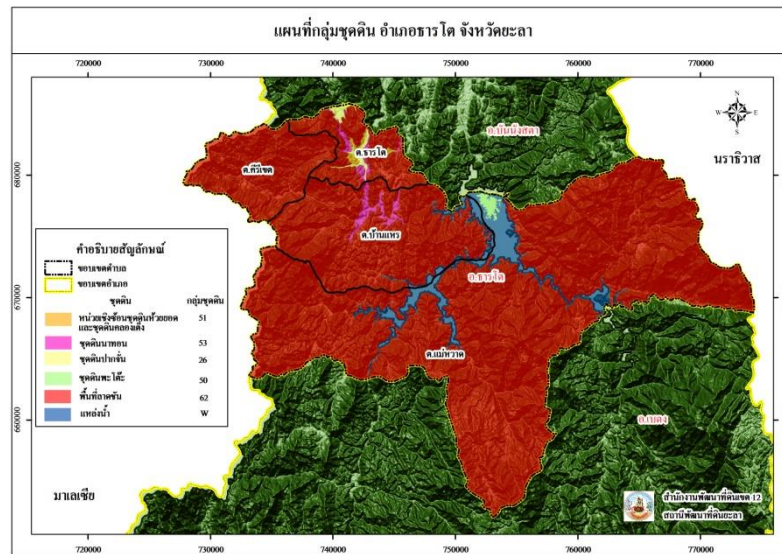
ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
ธารโต	๓๒,๐๐๒	๕,๕๒๗	๑๗.๒๗
บ้านแหร	๙๗,๒๙๒	๑๗,๒๔๔	๑๗.๗๒
แม่หวาด	๒๗๒,๗๖๒	๑๗๙,๒๔๕	๖๕
คีรีเขต	๖๘,๓๐๗	๑๓,๗๙๒	๒๐.๒๐
รวม	๔๗๐,๓๖๓	๒๑๕,๘๐๘	๔๕

ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๙

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

ลักษณะภูมิประเทศของอำเภอธารโต เป็นที่ราบสูงมีภูเขาและลำธารไหลผ่าน สภาพเป็นภูเขาสลับซับซ้อนมีป่าไม้และเนินเขาสูง มีที่ราบเชิงเขาเพียงเล็กน้อยมีระดับความสูง ตั้งแต่ ๑๐๐ เมตร - ๙๐๐ เมตร จากระดับน้ำทะเล

แผนที่แสดงความลาดชันของอำเภอธารโต

ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอ
(ที่มา:สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต, พ.ศ.๒๕๖๙)

๒.๓ กลุ่มชุดดิน

ดินในอำเภอธารโต ดินในอำเภอธารโต มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๓ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) กลุ่มชุดดินที่ ๒๖ C

ลักษณะเป็นกลุ่มชุดดินที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วน ดินร่วนปนดินเหนียว หรือดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นพวกดินเหนียว พบในเขตที่ฝนตกชุก สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดง ส่วนใหญ่เกิดจากการสลายตัวของหินต้นกำเนิดชนิดต่างๆ ซึ่งมีทั้งหินอัคนี หินตะกอน และหินแปร พบบริเวณพื้นที่ตอน

ซึ่งมีลักษณะเป็นลูกคลื่นจนถึงพื้นที่เนินเขาเป็นดินลึก มีการระบาย น้ำดี มีความอุดมสมบูรณ์ ตามธรรมชาติปานกลางถึงค่อนข้างต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดแก่ มีค่าความเป็นกรดเป็นด่าง ประมาณ ๔.๕-๕.๕ และมีเปอร์เซ็นต์ความลาดชัน ๕-๑๒ % เหมาะสำหรับปลูกยางพารา ไม้ผล ไม้ยืนต้น

ความเหมาะสมและคุณภาพดินของดินชุด๒๖C ต่อพืช

เมื่อพิจารณาถึงสภาพพื้นที่ ลักษณะเนื้อดิน และการระบายน้ำ ดินมีความเหมาะสมในการปลูก ไม้ผล ไม้ยืนต้น ยางพารา พืชผัก พืชไร่ และจะต้องจัดการกับข้อจำกัดของดินชุดนี้ ดังนี้

-ปัญหาดินเป็นกรด ซึ่งทั่วไป PH ประมาณ ๔.๕-๕.๕ แก้ไขโดยการใช้ปูนขาว ๑๐๐-๕๐๐กก./ไร่ หรือ ๑๐๐ กรัม/หลุม และปุ๋ยอินทรีย์ (ปุ๋ยคอก, ปุ๋ยหมัก)

- ปัญหาดินขาดธาตุอาหารพืชบางอย่าง เนื่องจากการชะล้างและพังทลายจากดินมีความลาดชันสูง
- ปัญหาพื้นที่ความลาดชัน จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยปลูกพืชตระกูลถั่วคลุมดิน
- ปัญหาขาดแคลนน้ำ
- ความเหมาะสมของดินชุด๒๖ C เพื่อปลูกพืชเศรษฐกิจ

๒) กลุ่มชุดดินที่ ๕๓ D

ลักษณะโดยทั่วไป หน่วยที่ดินเป็นกลุ่มชุดดินที่มีเนื้อดินบน เป็นดินร่วน หรือดินร่วนปนดินเหนียว ส่วนดินล่างในระดับความลึก ระหว่าง ๕๐-๑๐๐ ซม. เป็นดินลูกรังหรือดินปนเศษหินผุ ซึ่งเป็นพวกดินดานพบในเขตฝนตกชุก ลักษณะพื้นที่เป็นลูกคลื่นหรือเนินเขา ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดแก่ มีค่าความเป็นกรดเป็นด่าง ประมาณ ๕.๐-๕.๕ และมีเปอร์เซ็นต์ความลาดชันสูง ๑๒-๒๐%

ความเหมาะสมและคุณภาพดินของดินชุด ๕๓D ต่อพืช

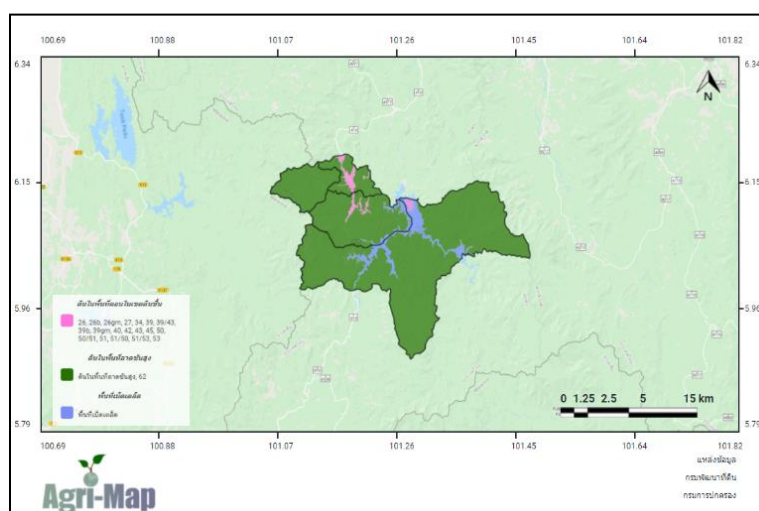
เมื่อพิจารณาสภาพพื้นที่ กลุ่มดินชุดนี้ศักยภาพเหมาะสมในการปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น เงาะ มังคุดทุเรียน ยางพารา พืชไร่ และพัฒนาเป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ แต่มีปัญหาบ้างเล็กน้อยเนื่องจากมีชั้นกรวด และเศษหิน ในตอนล่างของหน้าตัดดิน ดินนี้ไม่ค่อยเหมาะสมในการทำนาเนื่องจากมีข้อจำกัดสภาพพื้นที่ที่อยู่สูงเกินไปที่จะเก็บน้ำ นอกจากนี้ จะต้องจัดการกับข้อจำกัดของดินชุดนี้ ดังนี้

- ปัญหาเป็นดินลึกปานกลาง ขุดหลุมให้ใหญ่กว่าปกติ
- ปัญหาพื้นที่ความลาดชันสูง ต้องมีมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ
- ปัญหาความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ และใช้ร็อคฟอสเฟต
- ปัญหาขาดแคลนน้ำ ให้จัดหาแหล่งน้ำสำรองไว้ใช้ในไร่นา
- ความเหมาะสมของดินชุด ๕๓D เพื่อปลูกพืชเศรษฐกิจ

๓) กลุ่มชุดดินที่ ๖๒

ลักษณะโดยทั่วไป ดินนี้ประกอบด้วยพื้นที่ภูเขา ซึ่งมีความลาดชันมากกว่า ๓๕% ดินที่พบในบริเวณดังกล่าวนี้มีทั้งดินลึกและดินตื้น ลักษณะของเนื้อดินและความอุดมสมบูรณ์

ความเหมาะสมและการใช้ประโยชน์ของพื้นดินบริเวณนี้ส่วนใหญ่ถูกนำมาใช้ปลูกยางพารา และบางแห่งเป็นป่าดงดิบชื้น แต่เนื่องจากสภาพพื้นที่มีความลาดชันสูงมาก จึงเกิดปัญหาการชะล้างพังทลายของดินสูง และเกิดเป็นประจำ ที่ดินควรปล่อยไว้ให้เป็นป่าธรรมชาติเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า และเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร

ภาพที่ ๔ แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินอำเภอ

(ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๙)

๓. ลักษณะภูมิอากาศ

๓.๑ ฤดูกาล

ฤดูกาล มี ๒ ฤดู ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือน มกราคม ถึง เดือนเมษายน ของทุกปีเนื่องจากอำเภอราทั้งอยู่
ในบริเวณที่เป็นพื้นที่สูงและพื้นที่ส่วนใหญ่มีป่าไม้ปกคลุมจึงทำให้มีอุณหภูมิไม่สูง อากาศจึงไม่ร้อนจนเกินไป และฤดู
ฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนธันวาคม ของทุกปีโดยฝนจะเริ่มตกชุกตั้งแต่เดือนตุลาคมเป็นต้นไปจนถึง
เดือนธันวาคม

โดยสามารถสรุปได้ดังนี้ ดังนี้

ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลฤดูกาล

ฤดูกาล	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ฤดูร้อน		←	→									
ฤดูฝน					←	→						→

๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี

ปี	ปริมาณน้ำฝน รวมทั้งปี (มม.)	ปริมาณฝน เฉลี่ย (มม.)	เดือนที่ฝน สูงสุด	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)		
				สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๖๘	๒,๓๙๒.๘	๑๔๙.๓๗	ตุลาคม	๓๑.๕	๒๒.๘	๒๖.๗
๒๕๖๗	๒,๓๒๕.๘	๑๙๓.๘๑	พฤษภาคม	๓๐.๑	๒๖.๓	๒๘
๒๕๖๖	๒,๓๕๙	๑๙๖.๕๘	ธันวาคม	๒๙.๑	๒๕.๖	๒๗.๕
๒๕๖๕	๒,๖๔๖.๙	๒๒๐.๕๗	กุมภาพันธ์	๒๗.๙	๒๕.๑	๒๗.๑
๒๕๖๔	๒,๕๗๕	๒๑๔.๕๘	พฤษภาคม	๒๘.๑	๒๕.๗	๒๗.๑
รวม	๙,๗๒๔.๕๐	๗๖๐.๓๓				

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอราทั้ง, พ.ศ.๒๕๖๙

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

อำเภอราทั้ง มีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทางสาย ๔๑๐ และเส้นทางของ
หน่วยงานทางหลวงชนบทภายใต้โอนภารกิจให้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลาเป็นผู้รับผิดชอบ เป็นเส้นทางใน
เชื่อมต่อขนส่งผลผลิตทางการเกษตร

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ทางรถยนต์ สามารถเดินทางได้สะดวก คือ

มีสายเดินรถประจำทางระหว่างอำเภอ/จังหวัด ได้แก่ รถตู้ เบตง-หาดใหญ่ รถบัสภูเก็ต-เบตง
ทางหลวงแผ่นดิน ดังนี้

สามารถเดินทางได้สะดวก คือทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๔๑๐ ระยะทางจากอำเภอเมืองยะลาถึงอำเภอ
ราทั้ง ระยะทาง ๖๐ กิโลเมตร

๕.แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ (เช่น แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง)

๑. ลำคลองน้ำตก ไหลแบ่งเขตแดนระหว่างหมู่ที่ ๒,๗, ตำบลธารโต
ตำบลถ้ำทะลุ อำเภอบันนังสตา

๒. ลำคลอง ธารโต ไหลจากคีรีเขตผ่านหมู่ ๑ ตำบลธารโต และกลุ่มปยุค

๓. ห้วยมายอ ผ่านหมู่ ๖ตำบลธารโต

๔. ห้วยเตราะบอน ไหลผ่านหมู่ ๕ และหมู่ ๖ตำบลธารโต

๕. ห้วยศรีแปน ไหลผ่านหมู่ที่ ๔ บ้านศรีแปนตำบลธารโต

๖. ห้วยปาลัส ไหลผ่านหมู่ที่ ๒ บ้านย่อยปาลัสตำบลธารโต

๗. บึงหน้านิคมฯ

๘. น้ำตกตำบลคีรีเขต ๑ แห่ง

๙. ลำน้ำ,ลำคลองและลำห้วยในตำบลคีรีเขต ๒๘ สาย

๑๐.ลำน้ำ ลำห้วยตำบลบ้านแห ๑๐ สาย

๑๑.บึง หนอง และอื่นๆ บ่อน้ำตื้นตำบลบ้านแห ๘ แห่ง

๑๒.ห้วยหมอแย หมู่ ๕ ตำบลแม่หวาด

๑๓.คลองปาโจแมเราะ หมู่ ๘ ตำบลแม่หวาด

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญได้แก่

- ฝ่ายน้ำล้นบ้านศรีแปน
- ฝ่ายน้ำล้นบ้านบันนังกระแจะ
- ฝ่ายน้ำล้นบ้านมายอ
- ฝ่ายน้ำล้นในนิคมสร้างตนเองธารโต
- อ่างเก็บน้ำบ้านดินเสมอ หมู่ที่ ๕ ตำบลคีรีเขต
- ฝ่ายตำบลคีรีเขต จำนวน ๘ แห่ง
- ฝ่ายตำบลบ้านแห จำนวน ๖ แห่ง
- เชื่อนบางกลาง มีเนื้อที่อยู่ในตำบลแม่หวาด 18,332 ไร่

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ

๑)โครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

ที่	ชื่ออ่าง/ประตูละบาย น้ำ	ตำบล	ความจุที่ระดับน้ำ สูงสุด (ล้าน ลบ.ม.)	ความจุที่ระดับน้ำ เก็บกัก (ล้าน ลบ. ม.)	พื้นที่ ชลประทาน (ไร่)
๑	เขื่อนบางกลาง	แม่หวาด	๑,๔๕๔.๓๖	๑,๔๒๐	-

ที่มา : https://app.rid.go.th/reservoir/rsvmiddle/dam_detail, พ.ศ.๒๕๖๙

๒)โครงการชลประทานขนาดเล็ก

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก

ที่	ตำบล	โครงการ						รวมปริมาณน้ำ (ล้านลบ.ม.)	รวมพื้นที่ได้รับประโยชน์ (ไร่)
		อ่างเก็บน้ำ	ท่อระบายน้ำ	ฝาย	ระบบส่งน้ำ	สถานีสูบน้ำ	รวม		
๑	แม่หวาด	บ้านสันติ ๒ (อันเนื่องมาจากพระราชดำริ)						๐.๑๕	๔๐๐
๒	ธารโต		บ้านศรีแป้น					-	๑๕๐
๓	ธารโต				อาคารบังคับน้ำคลองตีงอ			-	๒๐๐
๔	คีรีเขต			ฝายคลองผ่านศึก				-	๕๐๐

ที่มา : ฐานข้อมูลงานพัฒนาแหล่งน้ำ โครงการชลประทานยะลา สำนักชลประทานที่ ๑๗, พ.ศ.๒๕๖๙

๓) แหล่งน้ำอื่น ๆ

(๑) สระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (บ่อจิ๋ว ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร)

(๒) บ่อบาดาล

อำเภอธารโต เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๑๐ % ของพื้นที่ทั้งหมดนอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลอำเภอธารโต จังหวัดยะลา รวมทั้งสิ้น ๗ บ่อ

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลบ่อบาดาล

ที่	ตำบล	ด้านการเกษตร (บ่อ)	ด้านอุปโภค - บริโภค (บ่อ)	รวม (บ่อ)
๑	ธารโต	๒	๑๘	๒๐
๒	บ้านแห	๑	๑๔	๑๕
๓	แม่หวาด	๓	๒๒	๒๕
๔	คีรีเขต	๑	๑๑	๑๒
	ทั้งอำเภอ	๗	๖๕	๗๒

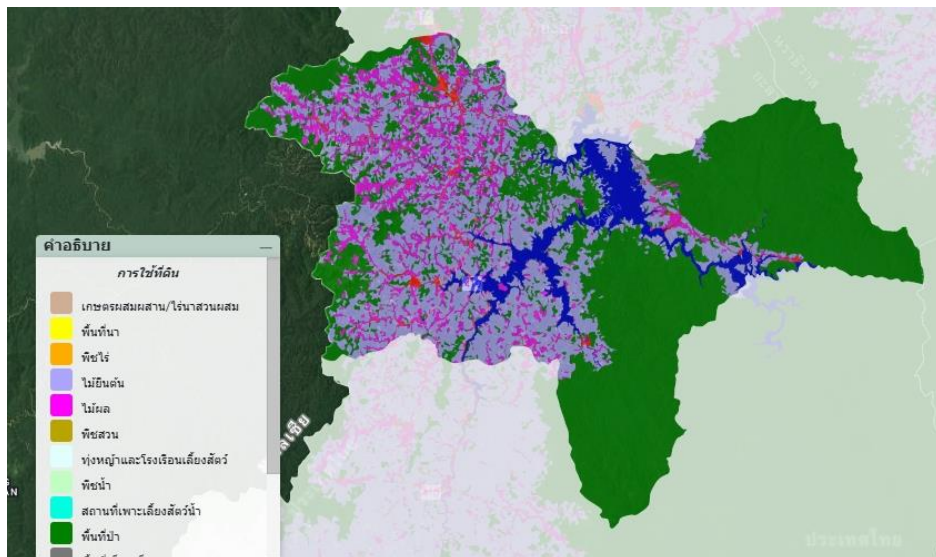
ที่มา : <https://www.dgr.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๙

๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

อำเภอธารโต มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่า จำนวน ๒๑๕,๘๐๘.๔๓ ไร่ ร้อยละ ๕๑.๒๙ รองลงมาคือไม้ยืนต้น จำนวน ๑๓๒,๐๒๑.๑๐ ไร่ ร้อยละ ๓๑.๓๘

ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๒๑๕,๘๐๘.๔๓	๕๑.๒๙
ไม้ยืนต้น	๑๓๒,๐๒๑.๑๐	๓๑.๓๘
ไม้ผล	๔๑,๓๕๖.๓๓	๙.๘๓
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๑๖.๕๒	๐.๐๐
พื้นที่ลุ่ม	๕๙.๔๙	๐.๐๑
พื้นที่น้ำ	๒๕,๑๓๒.๗๘	๕.๙๘
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๔,๘๖๖.๒๖	๑.๑๖
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๑,๔๓๑.๗๕	๐.๓๔

ภาพที่ ๕ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอ

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๙)

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ

ประชากรอำเภอธารโต ประชากรมีอาชีพหลักคือ เกษตรกรรม มีพื้นที่การเกษตรจำนวน ๒๙๘,๖๐๖ ไร่ (ร้อยละ ๖๓.๕ ของพื้นที่อำเภอ)

ตารางที่ ๑๐ แสดงข้อมูลด้านพืช

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด(ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)			
		ยางพารา	ไม้ผล	ไม้ยืนต้น	รวมพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด(ไร่)
ธารโต	๒๘,๘๓๕	๑๒,๑๐๓	๓,๕๙๑	๑๐๓	๑๕,๗๙๗
บ้านแห	๑๔๒,๗๔๒	๕๓,๘๔๐	๑๐,๖๘๒	๘๙๖	๖๕,๔๑๘
แม่หวาด	๘๓,๙๐๔	๒๐,๖๙๐	๕,๘๖๒	๑๔๒	๒๖,๖๙๔
คีรีเขต	๔๓,๑๒๕	๖,๐๕๗	๔,๑๕๙	๙๙	๑๐,๓๑๕
พื้นที่รวม	๒๙๘,๖๐๖	๙๒,๖๙๐	๒๔,๒๙๔	๑,๒๔๐	๑๑๘,๒๒๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต, พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์

ตำบล	เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
ธารโต	๘๘๖	๑,๒๗๗	-	-	-	๘,๐๘๙	๒,๔๔๑	๗๖๒	๒๖
บ้านแห	๘๗๙	๓๗๒	-	-	-	๘,๑๒๒	๓,๒๒๗	๑,๐๘๙	๑๑
แม่หวาด	๘๐๐	๔๑๕	-	-	-	๗,๙๓๑	๓,๒๕๒	๙๒๘	๕
คีรีเขต	๕๔๔	๑๐๒	-	-	-	๕,๕๘๓	๑,๓๖๗	๑๗๑	๐
รวมทั้งหมด	๓,๑๐๙	๑,๒๗๗	-	-	-	๒๙,๗๒๕	๑๐,๒๘๗	๒,๙๕๐	๔๒

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอธารโต, พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ(ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

ตำบล	เกษตรกรรวม (ราย)	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำสวยงาม	สัตว์น้ำอื่นๆ
คีรีเขต	๕๑	-	-	-	๕๑	-	-
บ้านแห	๔๒	-	-	-	๔๒	-	-
ธารโต	๖๒	-	-	-	๖๒	-	-
แม่หวาด	๔๑	-	-	-	๔๑	-	-
รวมทั้งหมด	๑๙๖	-	-	-	๑๙๖	-	-

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอธารโต, พ.ศ.๒๕๖๙

๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI

ทุเรียนสะเต๊ะน้ำยะลา เนื่องจาก อำเภอธารโตมีลักษณะเป็น "เมืองในหุบเขา" รายล้อมด้วยป่าฮาลา-บาลา และมีอ่างเก็บน้ำเขื่อนบางลางเป็นหัวใจสำคัญ เกษตรกรที่ส่วนใหญ่ปลูกทุเรียนบนพื้นที่ลาดชันตามไหล่เขา เนื่องจากพื้นที่ปลูกเป็นภูเขาสูง เมื่อฝนตกลงมา น้ำจะไหลผ่านซิมลงสู่ที่ต่ำอย่างรวดเร็ว ไม่มีการขังอยู่ที่รากทุเรียน ทำให้ผลทุเรียนไม่และ ไม่เป็นไส้ซิม เนื้อจึงแห้งและมีความเข้มข้นสูง จนกลายเป็นแบรนด์ "ทุเรียนสะเต๊ะน้ำยะลา" คุณสมบัติที่โดดเด่น เนื้อสัมผัส: เนื้อแห้ง ละเอียดย นุ่มนวลแต่ไม่ละ รสชาติ: หวานนำตามด้วยความมันที่เข้มข้นมาก

กลิ่นหอมละมุนไม่ฉุนจัดช่องทางการจำหน่าย มีการจำหน่ายผ่านช่องทางออนไลน์ และโรงที่รับซื้อทุเรียนในพื้นที่ทุเรียนหมอนทอง อำเภอธารโต จังหวัดยะลา ราคา กิโลกรัมละ ๙๕ บาท เป็นต้น

ข้อมูลด้านสังคม

๑.ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร

๑.๑ เกษตรกร

๑) ครั้วเรือนและประชากร

อำเภอธารโต มีประชากรทั้งสิ้น ๒๕,๐๐๕ คน จำนวนครั้วเรือน ๙,๕๓๖ ครั้วเรือน แบ่งเป็นชาย ๑๒,๙๘๓ คน หญิง ๑๒,๐๒๒ คน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอนับถือศาสนาอิสลาม มีรายละเอียดแยกเป็นตำบลดังนี้

ตารางที่ ๑๓ แสดงจำนวนครั้วเรือน และประชากร

ที่	ตำบล	ครั้วเรือนทั้งหมด	ครั้วเรือนเกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
	ธารโต	๒,๐๔๗	๑,๔๔๐	๒,๗๑๗	๒,๕๔๑	๕,๒๕๘
	แม่หวาด	๓,๕๓๕	๑,๖๖๗	๔,๔๔๔	๓,๘๐๔	๘,๒๔๘
	บ้านแห	๒,๖๕๙	๑,๙๐๑	๔,๒๔๔	๔,๑๐๑	๘,๓๔๕
	คีรีเขต	๑,๒๙๕	๘๖๔	๑,๕๗๘	๑,๕๗๖	๓,๑๕๔
รวม		๙,๕๓๖	๕,๘๗๒	๑๒,๙๘๓	๑๒,๐๒๒	๒๕,๐๐๕

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอธารโต, พ.ศ.๒๕๖๙

๒) หัวหน้าครั้วเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ

อำเภอธารโต มีครั้วเรือนเกษตรกร จำนวน ๕,๑๗๔ ครั้วเรือน โดยมีหัวหน้าครั้วเรือนเกษตรกรอายุระหว่าง ๖๕ ขึ้นไปจำนวน ๑,๒๙๕ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๐๓ รองลงมาอายุระหว่าง ๕๖-๖๕ ปีจำนวน ๑,๑๙๓ คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๕๘ อายุระหว่าง ๔๖-๕๕ ปีจำนวน ๑,๐๒๑ คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๔๖ อายุระหว่าง ๓๖-๔๕ ปีจำนวน ๕๒๕ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕๘ อายุระหว่าง ๒๖-๓๕ ปี จำนวน ๑๒๙ คิดเป็นร้อยละ ๓.๐๙ และอายุระหว่าง ๑๘-๒๕ ปี จำนวน ๑๑ คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๖ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนหัวหน้าครั้วเรือนจำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	ครั้วเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๑,๒๙๕	๓๑.๐๓
๕๖ - ๖๕ ปี	๑,๑๙๓	๒๘.๕๘
๔๖ - ๕๕ ปี	๑,๐๒๑	๒๔.๔๖
๓๖ - ๔๕ ปี	๕๒๕	๑๒.๕๘
๒๖ - ๓๕ ปี	๑๒๙	๓.๐๙
๑๘ - ๒๕ ปี	๑๑	๐.๒๖
รวม	๕,๑๗๔	๑๐๐.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต พ.ศ.๒๕๖๙

๓) ลักษณะการประกอบอาชีพ

อำเภอธารโต มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม จำนวน ๓,๘๑๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๔๐ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๓๕๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘.๖๐

ตารางที่ ๑๕ แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๓,๘๑๕	๙๑.๔๐
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๓๕๙	๘.๖๐
รวม	๔,๑๗๔	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต, พ.ศ.๒๕๖๙

๔) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรอำเภอธารโต ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๒,๑๒๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๘๐ รองลงมาคืออื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๒,๐๕๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๑๕ และเช่า จำนวน ๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๕ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๖ แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	๒,๑๒๔	๕๐.๘๐
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๒,๐๕๕	๔๙.๑๕
เช่า	๒	๐.๐๕
รวม	๔,๑๘๑	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต, พ.ศ.๒๕๖๙

๕) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

เกษตรกรอำเภอธารโต มีการถือครองที่ดินแบบเอกสารสิทธิ์ประเภทเอกสารสิทธิ์อื่นๆ จำนวน ๑,๔๑๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๕๒ รองลงมาคือหนังสือรับรองของหน่วยงาน จำนวน ๗๔๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๒๙ โฉนด/น.ส. ทุกประเภท จำนวน ๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๓ และสปก. ทุกประเภท จำนวน ๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๔ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๗ แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์

ประเภทเอกสารสิทธิ์(ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก.ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๐.๑๓	๑	๗๔๐	๑,๔๑๔	๒,๑๕๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต, พ.ศ.๒๕๖๙

๖) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

เกษตรกรที่มีรายได้ในภาคการเกษตร ประมาณ ๘๙,๐๙๙ บาทต่อครัวเรือนต่อปี และเกษตรกรที่มีรายได้นอกภาคการเกษตร ๒๘,๑๖๙ บาทต่อครัวเรือนต่อปี

๗) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

เกษตรกรมีหนี้สินเฉลี่ยอยู่ที่ ๔๐๐,๐๐๐ บาท

๘) ประเพณีและวัฒนธรรม

(๑) การนับถือศาสนา

การนับถือศาสนา ประชากรร้อยละ ๖๐ นับถือศาสนาอิสลาม และร้อยละ ๔๐ นับถือศาสนาพุทธภาษาที่ใช้ส่วนใหญ่ คือ ภาษามลายูถิ่น ภาษาไทยถิ่นใต้ และภาษากลาง มีศาสนสถานที่สำคัญแยกตามศาสนา ดังนี้

๑) ศาสนาพุทธ มีวัดจำนวน ๘ แห่ง นิคมธรรมยุต จำนวน ๑ แห่ง มหานิกาย ๗ แห่ง สำนักสงฆ์ ๑ แห่ง

๒) ศาสนาอิสลาม มัสยิดจำนวน ๒๒ แห่ง ขึ้นทะเบียนเป็นกับสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดยะลา มัสยิดจำนวน ๔ แห่ง ไม่ขึ้นทะเบียนเป็นกับสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดยะลา

(๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

ประเพณีที่สำคัญจะเป็นประเพณีที่เกี่ยวข้องกับศาสนา และวิถีชีวิต ได้แก่

๑) ประเพณีลอยกระทง

๖) ประเพณีชักพระ

๒) ประเพณีสงกรานต์ ดาหลาแบ่งบานที่ธารโต

๗) ประเพณีอาซูรอ

๓) ประเพณีงานฮารีรายอ

๘) ประเพณีเมาลิด

๔) ประเพณีสารทเดือนสิบ

๙) ประเพณีทอดกฐิน/ทอดผ้าป่า

๕) ประเพณีแข่งเรือ

๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร

อำเภอธารโต มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มต่างๆ ดังนี้

๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอธารโต มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๑๖ กลุ่ม มีสมาชิก ๔๙๑ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๑๕ กลุ่ม กลุ่มยุวเกษตรกร ๑๓ กลุ่ม วิสาหกิจชุมชน ๓๔ แห่ง สหกรณ์จำนวน ๑ แห่ง และกลุ่มเกษตรกร - กลุ่ม สมาชิก - ราย

ตารางที่ ๑๘ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่ม	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	ก ลุ่ม	สมาชิก (ราย)
ธารโต	๓	๕๕	๒	๒๑	๓	๔๓	๗	๘๑	๓	๑,๓๖๑	-	-
บ้านแห	๒	๒๐	๔	๔๗	๓	๓๐	๗	๘๔	-	-	-	-
คีรีเขต	๓	๕๕	๑	๑๐	๒	๒๑	๔	๕๑	-	-	-	-
แม่หวาด	๘	๙๓	๙	๙๓	๖	๘๐	๒๐	๓๒๕	๒	๑๙๖	-	-
รวม	๑๖	๒๒๓	๑๖	๑๗๑	๑๔	๑๗๔	๓๘	๕๔๑	๕	๑,๕๕๗	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต, พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๑๙ แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๙๔
เครื่องดื่ม	๗
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๙
ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก	๑๑
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๐
รวม	๑๒๑

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอธารโต, พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๐ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
๑.วิสาหกิจชุมชนปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพต้นแบบ ฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ธารโต	๑	ธารโต	๘
๒.วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่ไข่ฟาร์มตัวอย่างฯ ธารโต	๑	ธารโต	๗
๓.วิสาหกิจชุมชนการผลิตและแปรรูปเห็ดครบวงจร	๑	ธารโต	๗
๔.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกรบ้านมายอ	๖	ธารโต	๗
๕.วิสาหกิจชุมชนทุเรียนแปลงใหญ่ ศพก.ธารโต	๕	ธารโต	๑๒
๖.วิสาหกิจชุมชนทุเรียนแปลงใหญ่ธารโต๖๓	๕	ธารโต	๓๑
๗.วิสาหกิจชุมชนเกษตรผสมผสานและการแปรรูปฟาร์มตัวอย่างฯ ธารโต	๑	ธารโต	๙
๘.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มไม้ผลตำบลบ้านแห	๗	บ้านแห	๑๔
๙.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจระเข้บาตู	๑	บ้านแห	๙
๑๐.วิสาหกิจชุมชนบ้านชาไถ	๓	บ้านแห	๑๐
๑๑.วิสาหกิจชุมชนพัฒนาคุณภาพทุเรียนบ้านบาตูปุเต๊ะ(ธารโต)	๖	บ้านแห	๒๒
๑๒.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเยาวชนบ้านบ่อหิน	๕	บ้านแห	๑๐
๑๓.วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรโกปิมัส	๒	บ้านแห	๑๐
๑๔.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงสัตว์บ้านแห	๔	บ้านแห	๙
๑๕.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรบ้านดินเสมอ	๕	คีรีเขต	๒๔
๑๖.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเครื่องแกงบ้านไทยพัฒนา	๔	คีรีเขต	๗

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
๑๗.วิสาหกิจชุมชนโฮมสเตย์บ้านดินเสมอ	๕	คีรีเขต	๑๒
๑๘.วิสาหกิจชุมชนโรบัสต้าธารคีรีเขต	๕	คีรีเขต	๘
๑๙.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรปลาสมคอกข้าง		แม่หวาด	
๒๐.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเทศบาลคอกข้าง	-	แม่หวาด	๘
๒๑.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแปรรูปจุฬารณ์ ๙	๙	แม่หวาด	๗
๒๒.วิสาหกิจชุมชนสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านปะเต็งก้าวหน้าจำกัด	๔	แม่หวาด	๓๔
๒๓.วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเทศบาล ๕ กล้วยฉาบเสาวลักษณ์	-	แม่หวาด	๙
๒๔.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรคอกข้าง	-	แม่หวาด	๑๘
๒๕.วิสาหกิจชุมชนทำขนมต้นแบบ (ข้าวเกรียบผลไม้) กองพัน ราษฎรอาสารักษามุ่บ้าน ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ (อรบ.) รีมเขื่อน	๒	แม่หวาด	๓๐
๒๖.วิสาหกิจชุมชนผลิตปลาสมครบวงจรต้นแบบ กองพันราษฎร อาสารักษามุ่บ้าน ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ (อรบ.) รีมเขื่อน	๒	แม่หวาด	๓๐
๒๗.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านตาพะเยา	๑๑	แม่หวาด	๑๑
๒๘.วิสาหกิจชุมชนโฮมสเตย์ จุฬารณ์ ๙	๙	แม่หวาด	๒๐
๒๙.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลาสมคอกข้างเจ้หลาน	๗	แม่หวาด	๘
๓๐.วิสาหกิจชุมชนปลาสมบ้านตาขาสันติ ๒	๖	แม่หวาด	๑๐
๓๑.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรแม่หวาด	-	แม่หวาด	๑๕
๓๒.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลาสมบ้านบาตุมัส	๗	แม่หวาด	๒๐
๓๓.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสันติ๒	๖	แม่หวาด	๒๕
๓๔.วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรบ้านในหลง	๑๐	แม่หวาด	๘
๓๕.วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านไอลาบู	๓	แม่หวาด	๑๙
๓๖.วิสาหกิจชุมชนเรือนำเที่ยวบ้านตาพะเยา จังหวัดยะลา	๑๑	แม่หวาด	๗
๓๗.วิสาหกิจชุมชนทุเรียนคุณภาพริมเขื่อน	๑๐	แม่หวาด	๒๔
๓๘.วิสาหกิจชุมชนเครื่องแกงบ้านคอกข้าง	-	แม่หวาด	๑๕

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต, พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
1.กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านมายอ	๖	ธารโต	๑๑
2.กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหน้าเกษตร	๒	ธารโต	๑๐
3.กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรโกปี่มัส	๒	บ้านแห	๑๒
4.กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรจาเราะบาตู	๑	บ้านแห	๑๐
5.กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านขนม By Umami Kampung Rai	๑	บ้านแห	๑๕
6.กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านซาไก	๓	บ้านแห	๑๐
7.กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรดินเสมอ	๕	คีรีเขต	๑๐
8.กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรยูหราเบเกอร์รี่	๑๒	แม่หวาด	๑๒
9.กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรปลาสามบาตูมัส	๗	แม่หวาด	๑๐
10.กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรไอลาบู	๓	แม่หวาด	๑๐
11.กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรเทศบาล5กล้วยฉาบ เสาวลักษณ์	๗	แม่หวาด	๑๐
12.กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสันติ2	๖	แม่หวาด	๑๐
13.กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรคอกช้าง	๗	แม่หวาด	๑๐
14.กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรปลาสามคอกช้าง		แม่หวาด	๑๑
15.กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรบ้านวังไทร	๒	แม่หวาด	๑๐
16.กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเทศบาลคอกช้าง	๗	แม่หวาด	๑๐
17.กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านโต	๗	แม่หวาด	๒๑
18.กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสังวาลย์วิท4	๒	แม่หวาด	๑๐
19.กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านเยาะ	๖	แม่หวาด	๑๑
20.กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านปะเต็ง	๔	แม่หวาด	๑๑
21.กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านป่าโจแม เราะ	๘	แม่หวาด	๑๖
22.กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านจุโป	๑	แม่หวาด	๑๑
23.กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านนิคมสร้างตนเองธารโต	๑	ธารโต	๒๓

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
24.กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนธารโตรีพัฒน์วิทย	๑	ธารโตรี	๑๐
25.กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านศรีทำน้ำ	๔	ธารโตรี	๑๐
26.กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านแห	๑	บ้านแห	๑๐
27.กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านบ่อหิน	๗	บ้านแห	๑๐
28.กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนิคมพิทักษ์ราษฎร์	๖	บ้านแห	๑๐
29.กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านศรีนคร	๖	คีรีเขต	๑๐
30.กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านไทยพัฒนา	๔	คีรีเขต	๑๐
31.กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรกลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรบ้านหลังเกษตร	๗	ธารโตรี	๑๗
32.กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเกษตรผสมผสานตำบลธารโตรี	๖	ธารโตรี	๓๘
33.กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรโรงเรียนเกษตรกรฝึก บ้านบันนังกระเจะ	๕	ธารโตรี	๑๐
34.กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเกษตรผสมผสาน	๓	ธารโตรี	๑๐
35.กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรแปลงใหญ่ทุเรียน ม.5 ต.ธารโตรี	๖	ธารโตรี	๑๐
36.กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรแปลงใหญ่ทุเรียน ม.5 ต.ธารโตรี	๕	ธารโตรี	๑๐
37.กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรปลูกผักยกแคร่ตำบลคีรีเขต	๕	คีรีเขต	๓๐
38.กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรกาแฟโรบัสต้าธารคีรี	๕	คีรีเขต	๑๕
39.กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรแปลงใหญ่ทุเรียน ต.คีรีเขต	๖	คีรีเขต	๑๐
40.กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรปลูกทุเรียนตำบลบ้านแห	๑	บ้านแห	๑๐
41.กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรแปลงใหญ่ทุเรียน ต.บ้านแห	๑	บ้านแห	๑๐
42.กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรกลุ่มสตรีเข้มแข็งเกษตรพอเพียงบ้านไอลาบู	๓	แม่หวาด	๑๔
43.กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนสะเต๊ะต้นน้ำตำบลแม่หวาด	๖	แม่หวาด	๑๐
44.กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกสะเต๊ะต้นน้ำ	๖	แม่หวาด	๑๐

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
45.กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเกษตรชุมชนบ้านคอกช้าง	๗	แม่หวาด	๒๓
46.กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรแปลงใหญ่ทุเรียน ม.7 ต.แม่หวาด	๘	แม่หวาด	๑๐
47.กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรแปลงใหญ่ยางพารา ม.6 ต.แม่หวาด	๗	แม่หวาด	๑๐
48.กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรแปลงใหญ่ยางพารา ม.4 ต.แม่หวาด	๖	แม่หวาด	๑๐
49.กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรแปลงใหญ่ทุเรียน ม.4 ต.แม่หวาด	๔	แม่หวาด	๑๐

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต, พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
๑.สหกรณ์การเกษตรธารโต จำกัด	๑	ธารโต	๑๐๗๑
๒.สหกรณ์กองทุนสวนยางธารโต จำกัด	๑	ธารโต	๓๕
๓.สหกรณ์ราษฎรอาสารักษามูลบ้านธารโต	๑	ธารโต	๒๕๕
๔.สหกรณ์กองทุนสวนยางปะเต็งก้าวหน้า จำกัด	๔	แม่หวาด	๑๐๗
๕.สหกรณ์การเกษตรหมู่บ้านจุฬารัตน์พัฒนา ๙	๙	แม่หวาด	๘๙

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดยะลา, พ.ศ.๒๕๖๙

๒) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตารางที่ ๒๓ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร

ตำบล	ศพก.	ศพก.เครือข่าย	คจช.	ศคปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏูป	
ธารโต	๑	๑๐	๑	๑	๑	-	-	-	-
แม่หวาด	-	๕	๑	๑	๑	-	-	-	-
บ้านแห	-	๖	๑	-	๑	-	-	-	-
คีรีเขต	-	๔	-	-	๑	-	-	-	-
รวม	๑	๒๕	๓	๒	๔	-	-	-	-

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต, พ.ศ.๒๕๖๙

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
ธารโต	๔	-	๑	๑๑	๗	๗	๒	-	๑
แม่หวาด	๕	๒	๒	๒	๑๒	๑๒	๒	-	๑
บ้านแห	๓	๑	๓	๔	๑๑	๑๑	-	๑	๑
คีรีเขต	๔	๕	๓	๗	๗	๗	-	๑	๑
รวม	๑๖	๘	๙	๒๔	๓๗	๓๗	๔	๒	๔

หมายเหตุ: อาสาสมัครบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต, พ.ศ.๒๕๖๔

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอธารโต ประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน จำนวน ๓ คน

ตารางที่ ๒๕ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้าน

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ-สกุล
ธารโต	๑	นายจรัส ชุมชุมมณี
บ้านแห	๑	นายทวีรักษ์ แดงสุข
แม่หวาด	๑	นายอุทัย เพ็งภักตรา
รวม	๓	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต, พ.ศ.๒๕๖๔

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลธารโต อำเภอธารโต จังหวัดยะลา

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายอรรถศักดิ์ ชุมชุมมณี

บ้านเลขที่ ๓๖/๑ ม.๕ บ้านบันนังกระจะ ต.ธารโต อ.ธารโต จ.ยะลาเบอร์โทรศัพท์:

๐๘๖๒๘๕๔๙๓๘

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรมีอาชีพหลักในการปลูกพืชทุเรียน ในพื้นที่อำเภอธารโต จังหวัดยะลา ปลูกทุเรียนคิด เป็นร้อยละ ๙.๘๐ ของพื้นที่ทำการเกษตร

แนวทางการพัฒนา : การสร้างรายได้จากการปลูกพืชทุเรียนซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจของอำเภอธารโตร้อยละ ๘๒.๕๐ ของครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด และการลดต้นทุนการผลิตเพิ่มรายได้

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : กระบวนการผลิตและการตลาด

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. การผลิตปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการตรวจวิเคราะห์ดิน ผสมปุ๋ยใช้เอง และการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๒. การเลี้ยงปลากินพืช

๓. เทคนิคการขยายพันธุ์ทุเรียน

๔. การป้องกันและการจัดการโรคยางพารา การปลูกพืชแซมยาง

๕. การผลิตแผนแดง

หลักสูตรบังคับ

๑. เศรษฐกิจพอเพียง

หลักสูตรเสริม

๑. การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่าลดการใช้น้ำในภาคการเกษตรระบบน้ำหยดการสูบน้ำแบบแอร์แวน

๒. การเลี้ยงแพะและสัตว์ปีก

๓. การรวมกลุ่มสหกรณ์

ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๒๓ ศูนย์

ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ที่	ชื่อศูนย์	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์	
			หมู่	ตำบล
๑	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลธารโต อำเภอธารโต จังหวัดยะลา	ศูนย์เรียนรู้กระบวนการผลิตและการตลาด	๕	ธารโต
๒	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาดินประจำตำบลธารโต	ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดิน	๑	ธารโต
๓	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เครือข่ายตำบลบ้านแห	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๑	บ้านแห
๔	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาดินประจำตำบลบ้านแห	ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดิน	๔	บ้านแห
๕	ศูนย์เรียนรู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๑	บ้านแห
๖	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรเครือข่ายตำบลแม่หวาด	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๔	แม่หวาด
๗	ศูนย์เรียนรู้ด้านชลประทาน	ศูนย์เรียนรู้ด้านชลประทาน การ / ใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า	๕	ธารโต
๘	สหกรณ์การเกษตรธารโต	ศูนย์เรียนรู้ด้านสหกรณ์	๑	ธารโต
๙	ศูนย์เรียนรู้กลุ่มผู้เลี้ยงแพะเนื้อเชิงพานิชย์ ธารโต ๔	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๒	ธารโต
๑๐	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรเครือข่ายตำบลคีรีเขต	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๖	คีรีเขต
๑๑	ศูนย์เรียนรู้บัญชีครัวเรือน	ศูนย์เรียนรู้ด้านบัญชี	๖	บ้านสันติ๒

ที่	ชื่อศูนย์	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์	
			หมู่	ตำบล
๑๒	ศูนย์เครือข่าย ศพกด้านปศุสัตว์ (ไก่ . พื้นเมือง)	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๑	ธารโต
๑๓	ศูนย์เครือข่าย ศพกด้านประมง (ปลาดุก) .	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๖	ธารโต
๑๔	ศูนย์เครือข่าย ศพกด้านประมง (ปลาดุก) .	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๑	บ้านแห
๑๕	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตรด้านประมง	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๕	ธารโต
๑๖	ศูนย์เครือข่าย ศพกด้านประมง (ปลาดุก/ . ปลานิล/ปลาชะโอน)	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๕	คีรีเขต
๑๗	เครือข่ายศพกการทำเกษตรผสมผสาน. ตำบลธารโต	ศูนย์เรียนรู้ด้านการทำเกษตร ผสมผสาน	๓	ธารโต
๑๘	เครือข่ายศพกการทำทุเรียนคุณภาพ.ตำบล แม่หวาด	ศูนย์เรียนรู้ด้านการทำทุเรียน คุณภาพ	๗	แม่หวาด
๑๙	เครือข่ายศพกการทำทุเรียนคุณภาพ.ตำบล คีรีเขต	ศูนย์เรียนรู้ด้านการทำทุเรียน คุณภาพ	๕	คีรีเขต
๒๐	เครือข่ายศพกการทำทุเรียนคุณภาพ.ตำบล บ้านแห	ศูนย์เรียนรู้ด้านการทำทุเรียน คุณภาพ	๖	บ้านแห
๒๑	เครือข่ายศพกการทำทุเรียนคุณภาพ.ตำบล แม่หวาด	ศูนย์เรียนรู้ด้านการทำทุเรียน คุณภาพ	๑๑	แม่หวาด
๒๒	เครือข่ายศพก.การทำทุเรียนคุณภาพ ตำบล บ้านแห	ศูนย์เรียนรู้ด้านการทำทุเรียน คุณภาพ	๔	บ้านแห
๒๓	เครือข่ายศพก.การทำทุเรียนคุณภาพ ตำบล แม่หวาด	ศูนย์เรียนรู้ด้านการทำทุเรียน คุณภาพ	๓	แม่หวาด
๒๔	เครือข่ายศพก.การทำทุเรียนคุณภาพ ตำบล คีรีเขต	ศูนย์เรียนรู้ด้านการทำทุเรียน คุณภาพ	๓	คีรีเขต

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต, พ.ศ.๒๕๖๔

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๑๒ กลุ่ม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๗ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวน พื้นที่ (ไร่)
๑	ม.๕ ต.ธารโต	แปลงใหญ่ทุเรียน ๒๕๖๐	ทุเรียน	๑๒๖	๖๒๔.๕๐
๒	ม.๑ ต.บ้านแห	แปลงใหญ่ทุเรียน	ทุเรียน	๓๔	๓๕๗
๓	ม.๖ ต.คีรีเขต	แปลงใหญ่ทุเรียน	ทุเรียน	๖๙	๗๙๓
๔	ม.๔ ต.แม่หวาด	แปลงใหญ่ยางพารา สหกรณ์ กองทุนสวนยางปะแดง ก้าวหน้า จำกัด	ทุเรียน	๓๐	๕๗๒
๕	ม.๕ ต.ธารโต	แปลงใหญ่ทุเรียนปี ๒๕๖๓	ทุเรียน	๓๐	๒๘๒
๖	ม.๔ ต.แม่หวาด	แปลงใหญ่ทุเรียน	ยางพารา	๓๙	๔๔๔
๗	ม.๖ ต.แม่หวาด	แปลงใหญ่ยางพาราบ้านสันติ ๒	ยางพารา	๓๐	๕๒๘
๘	ม.๗ ต.แม่หวาด	แปลงใหญ่ทุเรียน	ทุเรียน	๓๐	๕๒๐
๙	ม.๒ ต.แม่หวาด	แปลงใหญ่ทุเรียน	ทุเรียน	๓๒	๒๖๙
๑๐	ม.๖ ต.บ้านแห	แปลงใหญ่ทุเรียน	ทุเรียน	๓๐	๓๑๒
๑๑	ม.๕ ต.คีรีเขต	ทุเรียนคุณภาพบ้านดินเสมอ	ทุเรียน	๔๒	๖๗๖
๑๒	ม.๕ ต.คีรีเขต	แปลงใหญ่มังคุดคุณภาพบ้าน ดินเสมอ	มังคุด	๓๐	๖๕.๘๐

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต, พ.ศ.๒๕๖๙

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ

๒.๑ สีน้าเกษตรที่สำคัญชนิดสินค้ายางพารา

๑) แหล่งน้ำหลัก

[] น้ำฝน [] ชลประทาน [] บ่อน้ำบาดาล [/] แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ คลอง ลำธาร

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

๑)เขตความเหมาะสม

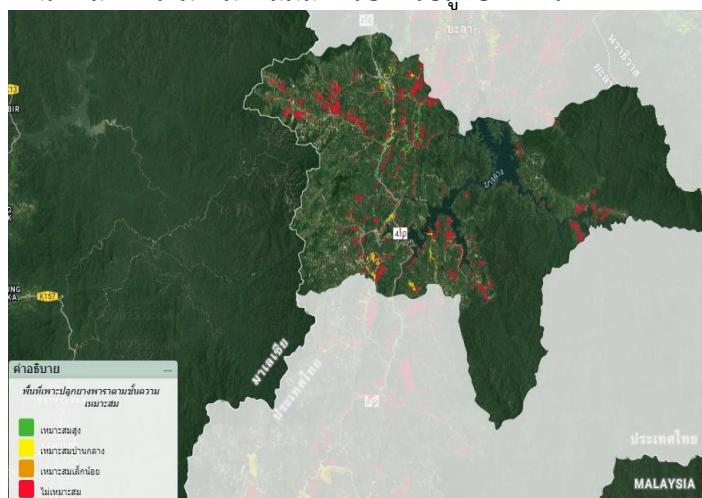
อำเภอธารโต มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกยางพารา ทั้งหมด อำเภอธารโตมีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกยางพาราทั้งหมด จำนวน ๓๓,๓๕๖.๖๓ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒,๕๗๒.๖๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ๗.๗๑ พื้นที่เหมาะปานกลาง (S๒) จำนวน ๓,๓๕๖.๕๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๐๖ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๘๕๒.๙๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๕ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๑,๑๘๔.๘๓ คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๕๑

ตารางที่ ๒๘ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอธารโต	๒,๕๗๒.๖๕	๓,๓๕๖.๕๕	๘๕๒.๙๔	๒๑,๑๘๔.๘๓	๓๓,๓๕๖.๖๓
ตำบลธารโต	๗๘๑	๑,๓๘๖	๖๒๐	๓,๙๒๖	๑๒,๑๐๓
ตำบลบ้านแห	๑,๓๙๔.๔๔	๐	๒๓๒.๙๔	๓,๙๖๖.๘๐	๕,๕๙๔.๑๘
ตำบลคีรีเขต	๐	๑,๐๑๒.๖๒	๐	๕,๙๔๙.๘๓	๖,๙๖๒.๔๕
ตำบลแม่หวาด	๓๙๗.๒๑	๙๕๗.๙๓	๐	๗,๓๔๒.๒๐	๘,๖๙๗

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต, พ.ศ.๒๕๖๙

แผนที่แสดงเขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา

ภาพที่ ๖ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา (ที่มา <https://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๙)

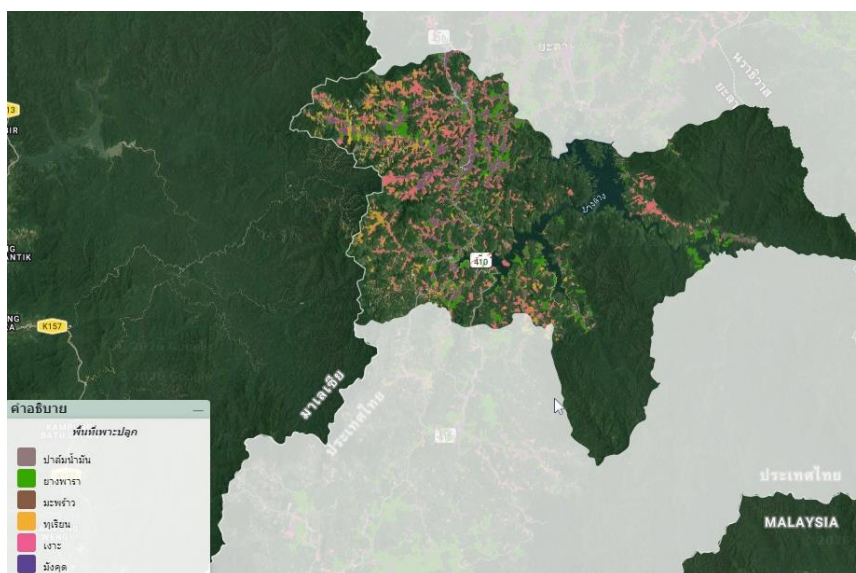
๒) พื้นที่ปลูกยางพารา

ตารางที่ ๒๙ แสดงครัวเรือนเกษตรกรพื้นที่ปลูก และผลผลิตยางพารา

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ตำบลธารโต	๗๓๗	๑๒,๑๐๓	๑๒,๑๐๓	๓,๐๒๕.๗๕	๐.๒๕
ตำบลบ้านแห	๑๒๓๒	๒๐,๖๙๐	๑๗,๓๐๑	๔,๔๙๘	๐.๒๖
ตำบลคีรีเขต	๔๕๓	๖,๐๕๗	๕,๗๓๗	๑,๔๘๖	๐.๒๖
ตำบลแม่หวาด	๑,๕๓๙	๕๓,๘๔๐	๔๓,๕๑๑	๑๑,๓๑๒.๘๖	๐.๒๖
รวม	๓,๙๖๑	๙๒,๖๙๐	๗๘,๖๓๒	๒๐,๒๔๘	๐.๒๕

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต, พ.ศ.๒๕๖๙

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา

ภาพที่ ๗ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา (พื้นที่ปลูกจริง)

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๙)

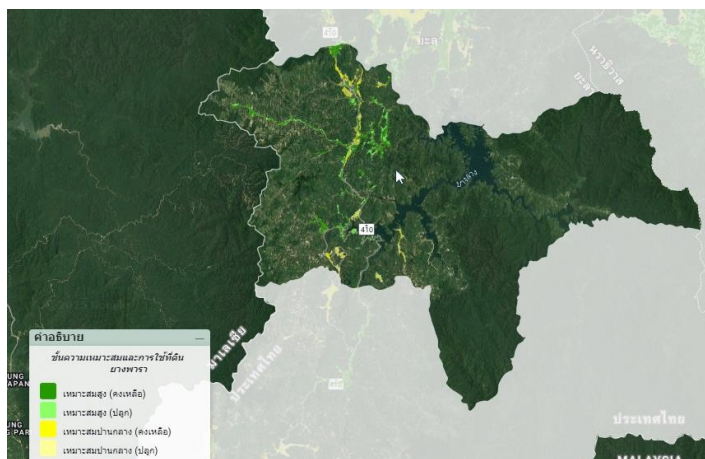
(๓) พื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตารางที่ ๓๐ แสดงพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอธารโต	๒,๒๗๘.๖๓	๑,๖๓๑.๖๖	๒๓๒.๙๔	๑๖,๕๘๑.๕	๒๐,๗๒๔.๘
ตำบลธารโต	๔๘๖.๙๘	๓๙๘.๖๘	-	๒,๐๘๑.๒๙	๒,๙๖๖.๙๕
ตำบลบ้านแห	๑,๓๙๔.๔๔	๐	๒๓๒.๙๔	๓,๙๖๖.๘๐	๕,๕๘๔.๑๘
ตำบลคีรีเขต	๐	๒๗๕.๐๕	๐	๓,๑๙๑.๒๓	๓,๔๖๖.๒๘
ตำบลแม่หวาด	๓๙๗.๒๑	๙๕๗.๙๓	-	๗,๓๔๒.๒๐	๘,๖๙๗.๓๔

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๙

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอธารโต

ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๙)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

๑) การใช้พันธุ์ดี

การใช้พันธุ์ยางพารา RRIM ๖๐๐- การปลูกและการดูแลรักษายางพาราพื้นที่ปลูกยางพาราในอำเภอธารโตทั้งหมดเป็นพื้นที่ลาดชัน อยู่ในหน่วยที่ดินที่ ๕๓D/๒๖C ความลาดชัน ๕ - ๒๐% และหน่วยที่ดิน ๖๒ มีความลาดชันมากกว่า ๓๕% เป็นพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน ฉะนั้นการปลูกจึงมีเทคโนโลยี

๒) การเตรียมดิน

ให้ทำการเตรียมดินโดยกร่องปกติ มีระยะการปลูก ๗x๓ เมตร คือ ระหว่างแถว ๗ เมตร ระหว่างต้น ๓ เมตร

๓) การปลูกยางพารา

เตรียมพื้นที่ปลูก โคนต้นยางเก่าแบบให้เหลือต่อ รวมกองแล้วเผา ปรับพื้นที่โดยทำชั้นบันไดปลูกยางตามแนวระดับระยะปลูก ๓ x ๘ เมตรจำนวน ๖๗ ต้น/ไร่ ขุดหลุม ๕๐x๕๐x๕๐ ซม.แยกดินบนดินล่างๆผสมปุ๋ย ๐-๓-๐ ใช้ต้นยางชำถุงขนาด ๑-๒ ฉัตรๆบนสุดแก่เต็มที่ได้ตรากม้วนออก

๔) การให้น้ำ

หลังจากปลูกยางพาราแล้วหากไม่มีฝนตก ต้องให้น้ำ กับต้นยางที่ปลูกใหม่ทุก ๑๕ วัน โดยปกติในช่วงปีแรกของการปลูก ยางพาราต้องการน้ำปีละ ประมาณ ๑๐ ลิตรต่อต้น (โดยเฉลี่ยวันหนึ่ง ๆ ยางพาราไม่ควรได้รับน้ำน้อยกว่าวันละ ๔-๖ มิลลิเมตร) ฉะนั้นไร่หนึ่ง ๆ จะต้องใช้น้ำประมาณ ๘๐๐ ลิตรต่อปี

๕) การดูแลรักษา

* การดูแล ใช้การปลูกซ่อมโดยเร็วหน้าฝน ตัดแต่งกิ่งในยางอายุ ๑ ปี ควบคุมและกำจัดวัชพืชโดยใช้เครื่องมือตัด ใช้สารเคมี ถ้า

๖) การใส่ปุ๋ยยางพารา

- การใช้ปุ๋ยยางพาราใช้ปุ๋ยเคมี สูตรปุ๋ยยางเล็กก่อนเปิดกรีด ๒๐-๘-๒๐ ใส่ในขณะดินมีความชื้น โดยการหว่านรอบทรงพุ่มและอัตราตามอายุดังนี้

อายุ (เดือน)	อัตรา (กรัม)	อายุ (เดือน)	อัตรา (กรัม)
๒	๕๐	๓๐	๒๓๐
๔	๕๐	๓๖	๒๓๐
๖	๗๐	๔๒	๒๔๐
๑๒	๑๓๐	๔๘	๒๔๐
๑๕	๑๕๐	๕๔	๒๖๐
๑๘	๑๕๐	๖๐	๒๖๐
๒๔	๑๕๐	๖๖	๒๗๐

สูตรปุ๋ยหลังเปิดกรีด สูตร ๓๐-๕-๑๘ ใส่ปีละ ๒ ครั้ง ละครึ่ง ๕๐๐ กรัมต่อต้น ช่วงเวลาดันฤดูฝน และปลายฤดูฝน โดยการหว่านหรือขุดหลุมแล้วกลบ

๓) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู.....

โรคใบ มีโรคใบร่วง ลูกเน่า โรคราสีชมพู ใช้สารเคมีป้องกันกำจัด โรคต้น มีโรคเส้นดำ โรคเปลือกเน่า โรคเปลือกแห้ง ใช้สารเมธาเลคซิน ทาและใช้ปุ๋ยบำรุงต้น

โรคราก มีโรครากแดง รากขาว รากน้ำตาล โคนเน่ารากเน่า ใช้สารเคมี PCNB ๒๐% สารไตรเดมออป ทาที่ราก

- การจัดการดินดินในอำเภอราทเป็นดินชุดที่ ๒๖,๕๓และ๖๒ ซึ่งเป็นดินที่มีความสมบูรณ์ปานกลาง ค่า PH ๔.๕-๕.๕ มีความลาดชัน มากกว่า ๑๐ จนถึง มากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ จึงมีข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ในการเพาะปลูกมีปัญหาการชะล้างพังทลายของดิน การจัดการดินในการปลูกยางนอกจากการใช้ปุ๋ยตามข้างต้นแล้วยังต้องมีการขุดขึ้นบนโคปลูกหญ้าแฝกและปลูกพืชคลุมเพื่อป้องกันการพังทลายของดินร่วมกับการใช้หมักและปุ๋ยปรับความเป็นกรดต่างของดินเพื่อให้เหมาะต่อการปลูกยางพารา- การใช้สารเคมีจะใช้สำหรับกำจัดวัชพืช ซึ่งแบ่งเป็นวัชพืชทั่วไป ได้แก่ สารพาราควอต ๒๗% อัตรา ๔๐๐ มล./ไร่ ๕๐ ลิตร/ไร่ สารไกลโฟเสท (๔๘%) อัตรา ๒๐๐ มล./ไร่ ๕๐ ลิตร/ไร่ หญ้าคา ได้แก่สารไกลโฟเสท(๔๘%)อัตรา ๗๕๐ - ๑,๐๐๐ มล./ลิตร/ไร่

- การใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรส่วนน้อยใช้รถแบคโฮขนาดเล็กสำหรับขุดเพื่อทำขึ้นบนโคปลูกยางพาราตามแนวระดับ

๔) การเก็บเกี่ยวยางพารา

- การเก็บเกี่ยวผลผลิตน้ำยางพาราเป็นผลผลิตหลักที่สร้างรายได้หลักที่สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรซึ่งนำไปแปรรูปน้ำข้นยางแท่ง ยางแผ่นดิบ โดยเกษตรกรอำเภอราทนิยมแปรรูปเป็นยางก้อนถ้วยใน ๑ รอบตัดฟันใช้เวลา ๒๐ ปี กรีดยางได้ ๑๓ ปีผลผลิตเฉลี่ยยางแห้งปีละ ๒๒๐ กก./ไร่ราคายางก้อนถ้วยเฉลี่ยกก.ละ ๒๕ บาท(ปี๒๕๕๘) ซึ่งมีการแบ่งยางก้อนออกเป็น ยางก้อนถ้วยสด มีความชื้นอยู่ที่ระดับ ๔๕-๕๕% อายุก้อนยาง๑-๓ วัน ยางก้อนถ้วยหมัก ความชื้น ๓๕-๔๕% ยางก้อนถ้วยแห้ง น้อยกว่า ๓๕% การผลิตมีวิธีดังนี้ *ยางก้อนถ้วยคือ น้ำยางที่ถูกเติมสารเคมีลงไปทำให้เกิดการจับตัวเป็นก้อนยางในถ้วยยางที่ติดอยู่กับต้นยางในสวน ผลิตโดยการบีบรัดน้ำส้ม ๒-๓ หยดลงในถ้วยยางใช้ช้อนคนให้เข้ากันหรือทิ้งไว้ ยางจะแข็งตัวภายใน๒-๓ นาทีแล้วเก็บใส่กระสอบนำไปจำหน่ายเรียกว่ายางก้อนสด

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอธารโต มีการปลูกยางพารา ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ยางพารา	▽				△							

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๙ แสดงปฏิทินการเพาะปลูก

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอธารโตมีต้นทุนการผลิตยางพาราโดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุน - เป็นเงิน - บาท และพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุนผันแปรเป็นเงิน ๑๖,๓๑๔ บาท

ตารางที่ ๓๑ แสดงต้นทุนการผลิตยางพารา ปี ๒๕๖๔

ต้นทุน/ไร่		รายรับ/ไร่	
รายการ	เงิน	รายการ	เงิน(บาท)
ค่าปุ๋ย	๗,๒๑๔	ผลผลิต๒๘๕กก/ไร่/ปี	
๒. ค่าแรงงาน	๑,๘๐๐	ราคาในท้องถิ่น๔๕ บาท/กก.	
- ปลูก/ดูแลรักษา/เก็บเกี่ยว		มูลค่า๑๒,๘๒๕บาท/ไร่/ปี	
๓. ค่าสารเคมี	๔,๘๐๐		
๔. ค่าน้ำมัน	๑,๐๐๐		
รวมต้นทุนก่อนกรีด (a)	๑๔,๘๑๔		
๕ ต้นทุนช่วงกรีดอายุ๗-๒๒ปี	(๕๑.๔%)		
ทั้งหมด (b)			
รวมต้นทุน(a+b)	๑๔,๐๐๐		
รวมต้นทุนเฉลี่ยต่อปี	(๔๘.๖%)	รวม รายได้เฉลี่ย/ปี ๑๒,๘๒๕	ขาดทุน-๓,๔๘๙ / ปี
	๒๘,๘๑๔		
	(๑๐๐%)		
	๑๖,๓๑๔		

(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต, พ.ศ.๒๕๖๔)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

๑) วิธีการตลาด (เป็นวิธีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

Flow chart แสดงเส้นทางวิธีตลาดของอำเภอธารโต

ภาพที่ ๑๐ แสดงวิธีการตลาดยางพาราอำเภอ

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต, พ.ศ.๒๕๖๙)

๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

มีแหล่งรับซื้อ รวม ๘ แห่ง

- อยู่ในหมู่ที่ ๑ ตำบลแม่หวาด จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๒ ตำบลแม่หวาด จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๔ ตำบลแม่หวาด จำนวน ๒ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๗ ตำบลแม่หวาด จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๓ ตำบลคีรีเขต จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๑ ตำบล บ้านแห จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๗ ตำบล บ้านแห จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๑ ตำบล ธารโต จำนวน ๑ แห่ง

๓) เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

๑) เกษตรกร

อำเภอธารโตไม่มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบด้านยางพารา

๒) องค์กรเกษตรกร ดังนี้

ตารางที่ ๓๒ แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

องค์กรเกษตรกร	จำนวน (แห่ง)	ชื่อกลุ่ม
แปลงใหญ่	๑	แปลงใหญ่อยางพารา สหกรณ์กองทุนสวนยางปะแต้ง้าวหน้า จำกัด

๒.๒ การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ ๓๓ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าอาหาร อำเภอธำมรงค์

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา สลับซับซ้อน ความลาดชันสูง มีพื้นที่ปลูกรวม ๙๒,๖๙๐ ไร่	มีจุดรับซื้อในพื้นที่และสหกรณ์กองทุนสวนยาง	ขนส่งผ่านเส้นทางหลักสาย ๔๑๐ เชื่อมต่อจังหวัดยะลาและเบตง
	ปัญหา Pain point	พื้นที่ปลูกร้อยละ ๙๕.๒๗ ไม่เหมาะสม (N) เนื่องจากความลาดชันและการชะล้างพังทลายของดิน	ขาดโรงงานแปรรูปยางพาราขั้นสูงในพื้นที่อำเภอ	ราคาผันผวนตามตลาดโลกและการขนส่งมีต้นทุนจากสภาพพื้นที่
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	ทำขั้นบันได ปลูกหญ้าแฝก/พืชคลุมดิน และใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน	ส่งเสริมกลุ่มแปลงใหญ่และสหกรณ์ในการรวบรวมและแปรรูปเบื้องต้น	พัฒนาคุณภาพยางให้ได้มาตรฐานเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรอง
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	เกษตรกร ๓,๙๖๑ ครัวเรือน ส่วนใหญ่ทำเป็นอาชีพหลัก	มีกลุ่มสหกรณ์กองทุนสวนยาง และกลุ่มแปลงใหญ่ยางพารา	พ่อค้ารับซื้อท้องถิ่นและสหกรณ์การเกษตร
	ปัญหา Pain point	เกษตรกรขาดทักษะการจัดการดินบนพื้นที่ลาดชันและมีภาวะหนี้สินเฉลี่ยสูง	การรวมกลุ่มยังไม่เข้มแข็งพอที่จะแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าเองได้	ขาดความรู้ด้านการตลาดนำการผลิต
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	อบรมผ่าน ศพก. เรื่องการจัดการโรคยางและการปลูกพืชแซม	สนับสนุนงบประมาณกลุ่มวิสาหกิจและสหกรณ์เพื่อจัดหาเครื่องจักร	ส่งเสริมการตลาดแบบเครือข่ายสหกรณ์
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	ยางแผ่นดิบ น้ำยางสด	ยางแผ่นรมควัน (บางกลุ่ม)	จำหน่ายไปยังโรงงานนอกพื้นที่
	ปัญหา Pain point	ผลผลิตต่อไร่ค่อนข้างต่ำ (เฉลี่ย ๐.๒๕ ตัน/ไร่) โรคใบร่วงและหนำยางแห้ง	คุณภาพผลผลิตไม่สม่ำเสมอ	สินค้าขาดอัตลักษณ์หรือการแปรรูปขั้นสูง
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	ใช้ปุ๋ยสูตร ๓๐-๕-๑๘ และสารเมธาเลคซินป้องกันโรค	เน้นการทำยางคุณภาพพรีเมียมผ่านระบบแปลงใหญ่	หาตลาดเฉพาะ (Niche Market) หรือแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่น

๒.๓ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอธารโต

สินค้าเกษตรที่สำคัญชนิดสินค้าทุเรียน

๑) แหล่งน้ำหลัก

[] น้ำฝน [] ชลประทาน [] บ่อน้ำบาดาล [/] แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ (ระบุ) คลอง ลำธาร

๒) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

๑) เขตความเหมาะสม

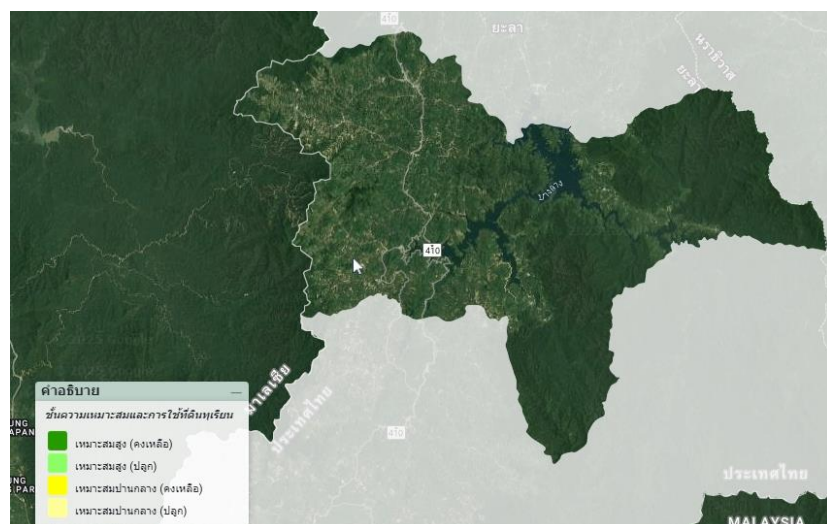
อำเภอธารโต มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกทุเรียนทั้งหมด จำนวน ๑๕,๐๑๔ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๔,๐๐๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๖๗ พื้นที่ที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๑,๐๑๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๓๓ พื้นที่ที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน - ไร่ คิดเป็นร้อยละ - และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน - ไร่ คิดเป็นร้อยละ -

ตารางที่ ๓๔ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน

อำเภอ	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกทุเรียน (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
อำเภอธารโต	๔,๐๐๔	๑๑,๐๑๐	-	-	๑๕,๐๑๔

ที่มา:สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต, พ.ศ.๒๕๖๔

แผนที่แสดงเขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกทุเรียน

ภาพที่ ๑๑ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน
(ที่มา <https://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๔)

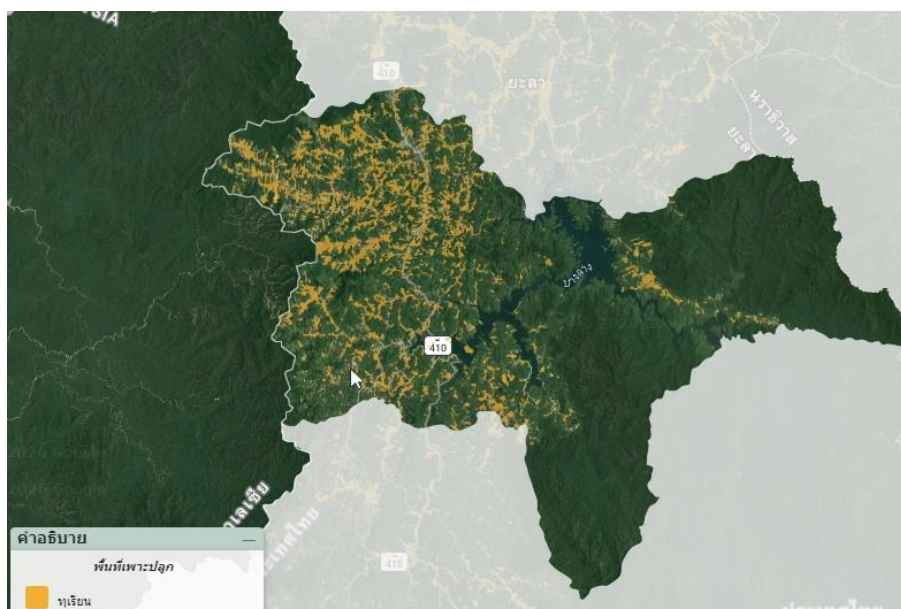
๒) พื้นที่ปลูกทุเรียน

ตารางที่ ๓๕ แสดงครัวเรือนเกษตรกรพื้นที่ปลูก และผลผลิตทุเรียน

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ตำบลธารโต	๘๔๘	๓,๑๗๗	๒,๗๙๖	๘๓๘.๘	๐.๓
ตำบลบ้านแห	๑,๐๕๓	๕,๓๕๔	๔,๗๖๔	๑,๙๐๖	๐.๔
ตำบลคีรีเขต	๗๗๘	๔,๐๐๐	๓,๔๗๐	๑,๒๔๙	๐.๓
ตำบลแม่หวาด	๓,๕๖๑	๙,๒๕๖	๘,๖๓๗	๗,๓๔๑	๐.๘
รวม	๖,๒๔๐	๒๑,๗๘๗	๑๙,๖๖๗	๗,๐๑๗	๐.๓๕

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต, พ.ศ. ๒๕๖๙

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน

ภาพที่ ๑๒ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน (พื้นที่ปลูกจริง)
(ที่มา <https://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๙)

(๓) พื้นที่ปลูกทุเรียนตามระดับชั้นความเหมาะสม

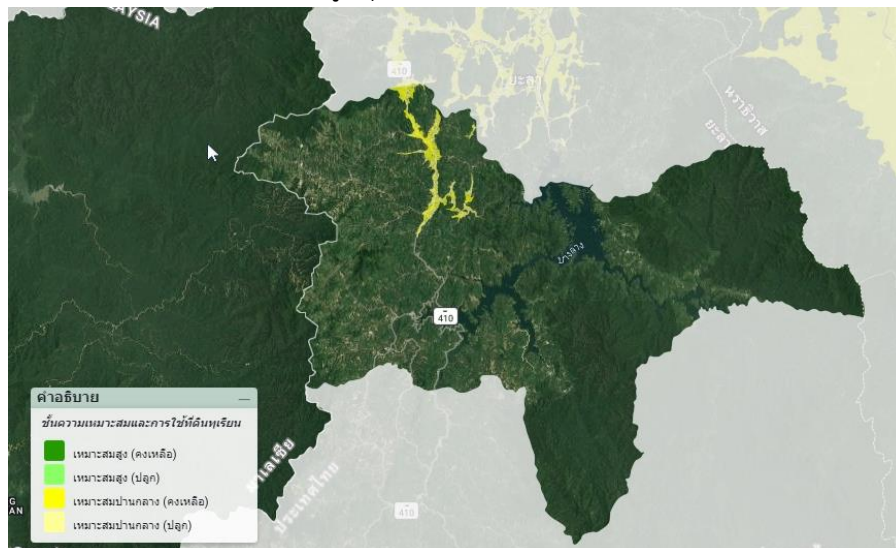
ตารางที่ ๓๖ แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียนตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกทุเรียน (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอธารโต	๘๘๕.๙	๓,๓๗๖.๗๖	๑,๘๔๙.๘๙	๙,๕๖๕.๖๖๓	๑๕,๖๗๕.๘๓
ตำบลธารโต	๔๘๖.๙๘	๑,๑๐๒.๑๐	๓๕๘.๕๕	๑,๒๓๑.๗	๓,๑๗๗
ตำบลบ้านแห	-	๑๓๑๒.๕๗	๑๔๙๑.๓๔	-	๒๘๐๓.๙๑
ตำบลคีรีเขต	-	-	-	๘๓๓๓.๙๒	๘๓๓๓.๙๒

ตำบลแม่หวาด	๓๙๘.๙๒	๙๖๒.๐๙	-	๐.๐๔๓	๑,๓๖๑
-------------	--------	--------	---	-------	-------

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๙

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียนตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอฮาท

ภาพที่ ๑๓ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน ตามระดับชั้นความเหมาะสม

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๙)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

๑) การใช้พันธุ์ดี

ทุเรียนนิยมปลูกพันธุ์หมอนทองโดยต้นพันธุ์ที่ใช้ปลูกขยายพันธุ์โดยวิธีเสียบยอด ต้นกล้าทุเรียนที่ควรเลือกใช้ในการปลูกต้องมีความแข็งแรง ตรงตามพันธุ์ ต้นต่อเป็นพันธุ์พื้นเมืองทนทานต่อโรครากเน่าโคนเน่า ระบายน้ำไม่ขดหรืออ มีใบหนาและเขียวเข้ม

๒) การเตรียมพื้นที่

การเตรียมพื้นที่ จำเป็นต้องมีการปรับพื้นที่ปลูก กำหนดผังปลูกและติดตั้งระบบน้ำ โดยปรับพื้นที่ให้ราบไม่ให้มีแอ่งน้ำท่วมขัง และควรปรับเป็นเนินลูกฟูกเพื่อปลูกทุเรียนบนสันเนิน ระยะปลูก ๘*๘ เมตร หรือ ๙*๙ เมตร (๑๖-๒๕ ต้น/ไร่) หากมีการทำสวนขนาดใหญ่ ควรขยายระยะระหว่างแถวให้กว้างขึ้น เพื่อสะดวกต่อการปฏิบัติงาน การวางแผนปลูกควรวางแผนความลาดเทของพื้นที่ หรือกำหนดแถวปลูกในแนวทิศตะวันออกหรือทิศตะวันตก และถ้ามีการจัดวางระบบน้ำจะต้องพิจารณาแนวทางการจัดวางท่อในสวนเพื่อให้มีการจัดการที่ง่ายและสะดวก

๓) การปลูกทุเรียน

ปลูกในระยะ ๘x๑๐ เมตร ไร่ละ ๒๐ ต้น ถ้าปลูกในที่ค่อนข้างลาดชัน จะต้องทำขั้นบันได การปลูกเกษตรกรนิยมรองกันหลุมด้วยปุ๋ยคอกผสมปุ๋ยเคมีสูตรเสมอเล็กน้อย การใช้ปุ๋ยปีละ ๑ ครั้ง

๔) ระบบการให้น้ำ

การให้น้ำจะกระทำในฤดูแล้ง หรือในช่วงที่ฝนทิ้งช่วงเป็นเวลานาน นอกนั้นอาศัยน้ำฝน การให้น้ำในช่วงเดือนมกราคม เกษตรกรนิยมควบคุมการให้น้ำเพราะทำให้น้ำมากเกินไปทุเรียนจะสร้างกิ่งน้ำค้างหรือต่อยอดจะไม่ติดดอกหรือติดดอกน้อย หลังจากติดผลแล้ว จึงเพิ่มปริมาณน้ำให้มากขึ้น

๕) การดูแลรักษา

ไม้ผลหลายชนิดรวมทั้งทุเรียน ต้องมีการให้ร่มเงาหรือการพรางแสงในช่วงแรกของการเจริญเติบโตซึ่งอาจทำได้โดยการใช้วัสดุธรรมชาติ เช่น ทางมะพร้าวปักเป็นกระโจมครอบต้นทุเรียน ใช้ตาข่ายพรางแสงเย็บเป็นถุงเปิดหัวท้ายครอบลงบนเสาไม้ที่ปักเป็นมุม ๔ ด้านรอบต้นทุเรียน เพื่อกันแสงด้านข้างของต้น หรืออาจปลูกต้นไม้โตเร็วระหว่างแถวทุเรียนให้มีระยะห่างระหว่างต้นของไม้โตเร็วที่สามารถแผ่ทรงพุ่มพรางแสงให้ทุเรียนได้ประมาณ ๓๐-๔๐% เช่น กล้วย ทองหลาง เป็นต้น

หลังจากปลูกประมาณ ๑.๐-๑.๕ ปี ควรตัดแต่งให้มีลำต้นเดี่ยว โดยยึดหลักว่าต้นทุเรียนต้องมีทรงต้นโปร่ง โครงสร้างต้นแข็งแรงสวยงามสม่ำเสมอ โดยในระยะแรกให้กำหนดกิ่งที่จะเป็นกิ่งประธาน ๔-๖ กิ่งแรกพิจารณาจากความสมบูรณ์และตำแหน่งที่เหมาะสม แต่ละกิ่งควรห่างกัน ๑๐-๑๕ เซนติเมตร แต่งกิ่งที่ไม่ต้องการออก เช่น กิ่งมุมแคบหรือกว้างเกินไป หลังจากที่ดินเจริญเติบโตไปอีกระยะหนึ่ง จึงกำหนดกิ่งประธาน กิ่งที่ ๗-๑๒ และตัดแต่งกิ่งที่ไม่ต้องการออก เมื่อทุเรียนเริ่มให้ผลผลิตควรมีกิ่งประธาน ๑๒-๑๕ กิ่งเวียนรอบต้น กิ่งประธานกิ่งแรกอยู่สูงจากพื้นดินประมาณ ๑ เมตร กิ่งประธานแต่ละกิ่งมีกิ่งรอง ๓-๔ กิ่ง และกิ่งรองแต่ละกิ่งจะมีกิ่งแขนงพอประมาณและไม่บังแสงซึ่งกันและกัน กิ่งและใบทุเรียนที่ตัดแต่งทิ้งอาจใช้เครื่องหั่นย่อยแล้วนำกลับมาเป็นปุ๋ยทุเรียนได้อีก แต่กิ่งและใบที่เป็นโรคควรเผาทำลายนอกแปลงปลูก

๖) การใส่ปุ๋ย

การให้ปุ๋ยก่อน ปลูกมักใช้ปุ๋ยคอกรองกันหลุม ในระหว่างที่ยังไม่ให้ผลนิยมใส่ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ผสมปุ๋ยคอก ในอัตรา ½ กก./วัน/ปี เมื่อต้นโตขึ้นก็เพิ่มปริมาณให้มากขึ้นแต่ไม่เกิน ๓ กก./ต้น/ปี เมื่อให้ผลใช้ปุ๋ยสูตร ๘-๒๔-๒๔ หรือ ๑๒-๒๔-๑๒ ในช่วงปลายฝน เพื่อเตรียมการสร้างดอกใช้ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ หลังเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ให้ปุ๋ยสูตรเสมอ อัตรา ๒ กก./ต้น ทำการตัดแต่งกิ่ง

๗) การเก็บเกี่ยว

การตัดผลทุเรียน ควรตัดเหนือปลิงของก้านผลด้วยมีดคมและสะอาดและส่งผลทุเรียนลงมาจากต้นเพื่อให้คนที่รอรับอยู่ด้านล่าง ระวังอย่าให้ผลตกกระทบพื้น วิธีที่นิยมใช้ในการเก็บเกี่ยวคือการใช้เชือกโรยหรือใช้กระสอบป่านตัวรับผล ห้ามวางผลทุเรียนลงบนพื้นดินในสวนโดยตรง เพื่อเป็นการป้องกันเชื้อราที่เป็นสาเหตุของโรคผลเน่าติดไปกับผลทุเรียนและควรทำความสะอาด คัดคุณภาพ คัดขนาดก่อนจำหน่าย

วิธีเก็บเกี่ยว

๑. สังเกตก้านผล ก้านผลจะแข็งและมีสีเข้มขึ้น เมื่อลูบจะรู้สึกสากมือ เมื่อจับก้านผลแล้วแกว่งผลทุเรียนจะรู้สึกวก้านผลทุเรียนยืดหยุ่นมากขึ้น ก้านผลบริเวณปากปลิงจะบวมโตเห็นรอยต่อชัดเจน

๒. สังเกตหนาม ปลายหนามแห้งมีสีน้ำตาลเข้ม เปราะและหักง่าย ดังนั้นเมื่อมองจากด้านบนของผลจะเห็นหนามเป็นสีเข้ม หนามมีลักษณะกว้างออก ร่องหนามห่าง เวลาบีบปลายหนามเข้าหากันจะรู้สึกว่ายืดหยุ่น

๓. สังเกตรอยแยกระหว่างพูผลทุเรียนที่แก่จัดจะสังเกตเห็นรอยแยกบนพูได้อย่างชัดเจน ยกเว้นบางพันธุ์ที่ปรากฏไม่เด่นชัด เช่น พันธุ์ก้านยาว

๔. การชิมปลิง ผลทุเรียนที่แก่จัด เมื่อตัดขั้วผลหรือปลิงออกจะพบน้ำใสซึ่งไม่ข้นเหนียวเหมือนในทุเรียนอ่อนและเมื่อใช้ลิ้นแตะชิมดูจะมีรสหวาน

๕. การเคาะเปลือกหรือกรีดหนาม เมื่อเคาะเปลือกผลทุเรียนที่แก่จัดจะมีเสียงดังหลวม ๆ เนื่องจากมีช่องว่างระหว่างเปลือกและเนื้อภายในผล เสียงหนักหรือเบาแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับพันธุ์และอายุของต้นทุเรียน

๖. การปล่อยให้ทุเรียนร่วง ปกติดอกทุเรียนแต่ละรุ่นในแต่ละต้นจะบานไม่พร้อมกันและมีช่วงต่างกันไม่เกิน ๑๐ วัน ดังนั้นเมื่อมีผลทุเรียนในต้นเริ่มแก่ สุก และร่วงก็เป็นสัญญาณเตือนว่าผลทุเรียนที่เหลือในรุ่นนั้นแก่แล้วสามารถเก็บเกี่ยวได้

๗. การนับอายุโดยนับอายุผลเป็นจำนวนวันหลังดอกบาน เช่น

- พันธุ์ชะนี ใช้เวลา ๑๐๐-๑๐๕ วัน
- พันธุ์กระดุม ใช้เวลา ๙๐ ถึง ๑๐๐ วัน
- พันธุ์ก้านยาว ใช้เวลา ๑๒๐ ถึง ๑๓๕ วัน
- พันธุ์หมอนทอง ใช้เวลา ๑๔๐ ถึง ๑๕๐ วัน เป็นต้น

การนับวันหรืออายุของผลจะแตกต่างกันเล็กน้อยในแต่ละปีและในแต่ละท้องถิ่น ขึ้นอยู่กับสภาพภูมิอากาศ เช่น ถ้าปีใดมีอุณหภูมิเฉลี่ยค่อนข้างสูง ผลทุเรียนจะแก่เร็วกว่าปีที่มีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำกว่า

๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

การดูแลต้นทุเรียนที่ให้ผลผลิตแล้วเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งจะสามารถทำให้ต้นทุเรียนออกดอกติดผลได้มากขึ้น ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพดี การเตรียมต้นทุเรียนให้พร้อมที่จะออกดอกจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น โดยการทำให้มีใบแก่พร้อมกันทั้งต้น เพื่อให้มีการสร้างอาหารให้กับลำต้นได้อย่างเต็มที่ ทำให้มีการสะสมอาหารในลำต้นเพียงพอต่อการออกดอก และเมื่อมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มีความชื้นต่ำ อากาศเย็นลงเล็กน้อยมีช่วงแล้งที่เหมาะสมต่อการกระตุ้นให้เกิดการออกดอกได้ ดังนั้นจึงต้องมีการเตรียมความพร้อมและดำเนินการภายหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิตทันที

๑. ระยะเตรียมการหลังการเก็บเกี่ยว

แนวทางการปฏิบัติ

๑. ตัดแต่งกิ่ง

ตัดแต่งกิ่งแห้ง กิ่งหัก กิ่งที่เป็นโรค กิ่งกระโดง เพื่อให้ทรงพุ่มโปร่ง แสงแดดส่องได้อย่างทั่วถึงและง่ายต่อการพ่นสารป้องกันและกำจัดโรคและแมลง ควบคุมความสูงของต้นให้อยู่ในระดับความสูง ๖-๘ เมตร

๒. เก็บเชือกโยงต้นทุเรียนที่ไม่ได้ใช้แล้ว

๓. ตรวจสอบความพร้อมของระบบน้ำในสวนให้พร้อมใช้งานสำหรับฤดูกาลผลิตต่อไป

๔. สำรวจต้นที่เป็นโรค ให้รีบดำเนินการจัดการทันทีเพื่อทำลายแหล่งสะสมของเชื้อโรค

๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

โรคที่พบบ่อยในทุเรียน คือ หนอนเหาะเมล็ดและผล ด่างเหาะต้น เพลี้ยและโรคโคนเน่าเกษตรกรมักนิยมใช้สารเคมีในการจำกัดมากกว่าการป้องกัน การใช้สารเคมีป้องกันโรคโคนเน่า เดิมนิยมใช้สารฟอสฟอนิกแอซิด แต่ปัจจุบันใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในการป้องกันกำจัดการใช้ฮอร์โมน มีการใช้บ้าง ในช่องเดือนเมษายน-มิถุนายน นิยมตัดแต่งผลและใช้สารเคมีป้องกันกำจัดหนอนเหาะผลทุเรียน

๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอธารโต มีการปลูกทุเรียน ดังนี้

เดือน ปีปลูก	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	กย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๑					ปลูก	ใส่ปุ๋ย		ปลูกซ่อม				
๒-๗	ใส่ปุ๋ย	ให้น้ำ					ตัดแต่งกิ่ง,ใส่ปุ๋ย					
๘-๑๕	ป้องกันกำจัดศัตรูพืชคูนน้ำ/ปุ๋ย ๘-๒๔-๒๔		ทางช่อดอก ควบคุมการให้น้ำ ตัดแต่งช่อดอกธาตุเสริมธาตุรอง/			ระยะพัฒนาของผล ให้น้ำสม่ำเสมอ ตัดแต่งช่อดอกปลิดผลป้องกันโรคแมลง	เก็บเกี่ยวผล ตัดแต่งกิ่ง	ป้องกันกำจัดศัตรูพืช ตัดแต่งกิ่ง ทำความสะอาดสวน		ควบคุม น้ำ		
						ใส่ปุ๋ย ๑๓-๑๓-๒๑			ใส่ปุ๋ย สูตรเสมอ			

สัญลักษณ์

↔ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

↔ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๑๔ แสดงปฏิทินการเพาะปลูก

๑.๕ ต้นทุนการผลิต

ตารางที่ ๓๗ แสดงต้นทุนการผลิตทุเรียน ปี ๒๕๖๙

รายการ	บาท	ร้อยละ
ค่าแรงงาน		๓๑.๕๐
- เตรียมแปลง (คิด ๕ ปี) เฉลี่ยปีละ	๑,๐๐๐	
- ค่าปลูก	๘๐๐	
- ค่าดูแล เฉลี่ย ๕ ปีจนเก็บเกี่ยวปีละ	๕,๐๐๐	
รวม	๖,๘๐๐	
ค่าวัสดุ		
-ค่าพันธุ์ (คิด ๕ ปี) เฉลี่ยปีละ	๑๕๐*๑๖=๒,๕๐๐ ๕,๐๐๐	
-ค่าปุ๋ยอาหารเสริม	๕๐*๑๖= ๘๐๐ ๘๐๐	
-สารเคมีปราบศัตรูพืช, วัชพืช	๒,๐๐๐	
ค่าระบบน้ำ ๖๕,๐๐๐บาท (อายุใช้งาน ๑๐ปี)/ปี	๖,๕๐๐	
-ค่าเสื่อมอุปกรณ์	๔๓๖	
-ค่าเสียโอกาส	๕๐	
รวม	๑๔,๗๘๖	๖๘.๕๐
รวมทั้งหมด	๒๑,๕๘๖	๑๐๐

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต, พ.ศ.๒๕๖๙)

๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

๑) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

Flow chart แสดงเส้นทางวิถีตลาดของอำเภอธารโต

ต้นน้ำ	กลางน้ำ		ปลายน้ำ
เกษตรกร	ผู้รวบรวม/ผู้ส่งออก	โรงงานแปรรูป	ส่งออกต่างประเทศ สด แช่แข็ง อบแห้ง กวน
	สถาบันเกษตรกร	ห้างสรรพสินค้า	ตลาดสำคัญ สด(จีน,ไต้หวัน,เวียดนาม แช่แข็ง(จีน,อเมริกา กวน(อังกฤษ,รัสเซีย) อบแห้ง(จีน)
	พ่อค้ารวบรวมท้องถิ่น	ตลาดกลาง กทม.	
	ตลาดขายส่งในจังหวัด	ตลาดขายปลีกในจังหวัด	
			ผู้บริโภคในประเทศ

ภาพที่ ๑๕ แสดงวิถีการตลาดทุเรียน อำเภอธารโต

(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต, พ.ศ.๒๕๖๙)

๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

มีแหล่งรับซื้อ รวม ๑๒ แห่ง

- อยู่ในหมู่ที่ ๕ ตำบล ธารโต จำนวน ๓ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๒ ตำบล ธารโต จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๔ ตำบล บ้านแห่ จำนวน ๒ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๑๐ ตำบล บ้านแห่ จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๓ ตำบล คีรีเขต จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๑ ตำบล แม่หวาด จำนวน ๒ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๗ ตำบล แม่หวาด จำนวน ๒ แห่ง

๓) เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

๑) เกษตรกร

มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่จำนวน ๓ ราย มีความรู้ ความชำนาญ องค์กรความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๓๘ แสดงเกษตรกรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่

ที่	หมู่	ตำบล	ประเภท	องค์ความรู้โดดเด่น
๑	๕	ธารโต	Young Smart	ด้านการผลิตทุเรียนคุณภาพ
๒	๓	แม่หวาด	ทำสวน	การนำนวัตกรรมมาใช้ในด้านการเกษตร
๓	๗	แม่หวาด	ทำสวน	นำภูมิปัญญามาใช้ทำการเกษตร

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต, พ.ศ.๒๕๖๙)

๒) องค์กรเกษตรกร ดังนี้

ตารางที่ ๓๙ แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

องค์กรเกษตรกร	จำนวน (แห่ง)	ชื่อกลุ่ม
ศพก.	๑๑	๑.ศพก. อำเภอรารโต ๒.ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ประจำตำบลธารโต ๓.ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน ๔.ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๕.ศูนย์เรียนรู้ด้านชลประทาน ๖.สหกรณ์การเกษตรธารโต ๗.ศูนย์เรียนรู้กลุ่มผู้เลี้ยงแพะเนื้อเชิงพานิชย์ธารโต ๔ ๘.ศูนย์เครือข่าย ศพก. ด้านปศุสัตว์ (ไก่พื้นเมือง) ๙.ศูนย์เครือข่าย ศพก. ด้านประมง (ปลาดุก) ๑๐.ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้านประมง ๑๑.ศูนย์เครือข่ายศพก.การทำเกษตรผสมผสาน
แปลงใหญ่	๒	๑.แปลงใหญ่ทุเรียน ศพก.หมู่ที่ ๕ ๒.แปลงใหญ่ทุเรียนธารโต หมู่ที่ ๕
วิสาหกิจชุมชน	๗	๑.วิสาหกิจชุมชนเกษตรผสมผสานและการแปรรูปฟาร์มตัวอย่างฯ ธารโต ๒.วิสาหกิจชุมชนปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพต้นแบบ ฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ธารโต ๓.วิสาหกิจชุมชนวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่ไข่ ฟาร์มตัวอย่างฯ ธารโต ๔.วิสาหกิจชุมชนการผลิตและแปรรูปเห็ดครบวงจร ๕.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านมายอ ๖.วิสาหกิจชุมชนทุเรียนแปลงใหญ่ธารโต๖๓ ๗.วิสาหกิจชุมชนทุเรียนแปลงใหญ่ ศพก.ธารโต
กลุ่มแม่บ้าน	๒	๑.กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านมายอ ๒.กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหน้าเกษตร
กลุ่มส่งเสริมอาชีพ การเกษตร	๖	๑.กลุ่มเกษตรผสมผสาน ๒.โรงเรียนเกษตรกรฝึกบ้านบันนังกระเจาะ ๓.แปลงใหญ่ธารโต ๖๓

		๔.แปลงใหญ่ ศพก.ธารโต ๕.กลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร บ้านหลังเกษตร ๖.เกษตรผสมผสานตำบลธารโต ม.๖ ต.ธารโต
ศพก.เครือข่าย	๑	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรเครือข่าย

๒.๔ การวิเคราะห์ Supply chain ของทุเรียน

ตารางที่ ๔๐ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าทุเรียน อำเภอธารโต

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	สถานการณ์: ปลูกบนพื้นที่ลาดชันตามไหล่เขา (ทุเรียนสะเด็ดน้ำ) มีพื้นที่ปลูกจริง ๒๑,๗๘๗ ไร่	สถานการณ์: มีจุดรับซื้อผลผลิตรวม ๑๒ แห่งกระจายตามตำบลต่าง ๆ	สถานการณ์: ขนส่งผ่านเส้นทางหลัก (ถนนสุขยางค์ ๔๑๐)
	ปัญหา Pain point	ปัญหา: พื้นที่ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๖๑) เป็นพื้นที่ป่าและภูเขาสูง ดินมีความชื้นสูงจากฝนตกเกือบทั้งปี ทำให้เสี่ยงต่อโรคและแมลง	ปัญหา: ขาดช่องทางการจำหน่ายที่หลากหลายและเป็นธรรม	ปัญหา: ตลาดมีการกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	แนวทางแก้ไข: ทำขั้นบันไดในที่ลาดชัน และปรับปรุงคุณภาพทุเรียนผ่านโครงการ "ทุเรียนสะเด็ดน้ำ" มาตรฐาน GI	แนวทางแก้ไข: จัดตั้งโรงงาน/สถานที่จำหน่ายและรับซื้อผลผลิตในพื้นที่ เพื่อสร้างห่วงโซ่อุปทานที่เป็นธรรม	แนวทางแก้ไข: พัฒนาเทคโนโลยีการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวให้ได้มาตรฐานส่งออก (จีน, ไต้หวัน, เวียดนาม)
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	สถานการณ์: เกษตรกร ๖,๒๔๐ ครัวเรือน มีเกษตรกรต้นแบบ (Young Smart Farmer) และปราชญ์ชาวบ้าน	สถานการณ์: มีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุเรียนแปลงใหญ่ และ ศพก. เป็นศูนย์กลางเรียนรู้	สถานการณ์: ผู้รวบรวมท้องถิ่นและผู้ส่งออก
	ปัญหา Pain point	ปัญหา: เกษตรกรบางส่วนยังไม่ได้มาตรฐาน GAP	ปัญหา: การรวมกลุ่มยังไม่มีอำนาจต่อรองที่เพียงพอ	ปัญหา: ขาดโครงสร้างพื้นฐานในการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า

	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	แนวทางแก้ไข: อบรม ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตคุณภาพและการจัดการสวนแม่นยำ	แนวทางแก้ไข: ส่งเสริมการรวมกลุ่มจำหน่ายผลผลิตเพื่อให้ได้ราคาที่สูงขึ้น	แนวทางแก้ไข: ยกระดับทุเรียนสู่มาตรฐาน GI เพื่อการส่งออกและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	สถานการณ์: สินค้าหลักคือ ทุเรียนหมอนทอง และ "ทุเรียนสะเต๊ะน้ำยะลา"	สถานการณ์: มีการคัดเกรดผลผลิต และการรวบรวมโดยสถาบันเกษตรกร	สถานการณ์: จำหน่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศ (จีนเป็นตลาดหลัก)
	ปัญหา Pain point	ปัญหา: ผลผลิตได้รับผลกระทบจากโรคและแมลง และปัญหาผลผลิตล้นตลาดในบางช่วง	ปัญหา: คุณภาพสินค้า (เกรด AB) ยังต้องการพัฒนาเพิ่มขึ้น	ปัญหา: ความไม่มั่นคงด้านราคาผลผลิต
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	แนวทางแก้ไข: ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินและส่งเสริมการผลิตที่ปลอดภัย (GAP)	แนวทางแก้ไข: เน้นการพัฒนาคุณภาพทุเรียนให้ได้มาตรฐานส่งออก ทั้งแบบผลสด แช่แข็ง และอบแห้ง	แนวทางแก้ไข: สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ (GI) และพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อเชื่อมโยงตลาด

บทที่ ๓

บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ

ตารางที่ ๔๑ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพาราในพื้นที่ความลาดชันสูงอำเภอธารโต
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานส่งเสริมเกษตรมูลค่าสูงและยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรและการบริหารจัดการทรัพยากรดิน
๔. หลักการและเหตุผล	พื้นที่ปลูกยางส่วนใหญ่อยู่ในเขตไม่เหมาะสม (N) และมีความลาดชันสูง ทำให้เกิดการชะล้างหน้าดินและผลผลิตต่ำ
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน ลดการพังทลาย และเพิ่มผลผลิตต่อไร่ของเกษตรกร
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ผลผลิตยางพาราเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ และพื้นที่ลาดชันได้รับการจัดการดินอย่างถูกต้อง ๑,๐๐๐ ไร่
๗. พื้นที่เป้าหมาย	ตำบลแม่หวาด และตำบลบ้านแห (พื้นที่ปลูกหนาแน่นที่สุด)
๘. กิจกรรมหลัก	อบรมการทำชั้นบันได, ปลูกหญ้าแฝก, สาธิตการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน, และจัดการโรคใบร่วง
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต ร่วมกับ กรมพัฒนาที่ดิน
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๙
๑๑. งบประมาณ	๕๐๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	เกษตรกร ๒๐๐ ราย ได้รับความรู้และปัจจัยการผลิต
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรมีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้นจากการลดต้นทุนปุ๋ยและผลผลิตที่เพิ่มขึ้น

ตารางที่ ๔๑ (ต่อ) แสดงแบบสรุปโครงการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการปรับปรุงคุณภาพทุเรียน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการ อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการปรับปรุงคุณภาพทุเรียน
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันอาชีพด้านการเกษตรในพื้นที่ตำบลธารโต มีการขยายตัวของพื้นที่ด้านการเกษตร โดยเฉพาะทุเรียนซึ่งหน่วยงานในพื้นที่ได้จัดทำโครงการแปลงใหญ่ทุเรียนในพื้นที่ ตำบลธารโต อำเภอธารโต ซึ่งในปัจจุบันพบว่าทุเรียนได้รับผลกระทบจากโรคและแมลงทำลายผลผลิตทุเรียน อันเนื่องมาจากสภาพอากาศฝนตกเกือบทั้งปี ทำให้ดินมีความชื้นสูง เป็นต้น ดังนั้น เพื่อให้ผลผลิตทุเรียนมีคุณภาพ จึงจัดทำโครงการนี้ขึ้นมาเพื่อให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิต และทุเรียนมีคุณภาพอีกด้วย
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาคุณภาพการผลิตทุเรียน
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. สมาชิก ศพก. แปลงใหญ่ สมาชิกกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียน วิสาหกิจชุมชน ๒. ทุเรียนมีคุณภาพมากขึ้น มีเกรด AB เพิ่มขึ้น ๑๐%
๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์	๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการถ่ายทอดความรู้ ๒. ทุเรียนมีคุณภาพมากขึ้น
๖. ระยะเวลาดำเนินการ	๑ ปีงบประมาณ ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘
๗. กิจกรรมหลักของโครงการ	
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑	๑. ถ่ายทอดความรู้ งบประมาณ ๑๘,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -
๘. งบประมาณ	๑๘,๐๐๐ (หนึ่งหมื่นแปดพันบาทถ้วน)
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต จังหวัดยะลา

ตารางที่ ๔๑ (ต่อ) แสดงแบบสรุปโครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าการเกษตรที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน (GAP) พืช

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าการเกษตรที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน (GAP) พืช
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันอาชีพด้านการเกษตรในพื้นที่ตำบลธารโต มีการขยายตัวของพื้นที่ด้านการเกษตร โดยเฉพาะทุเรียนซึ่งหน่วยงานในพื้นที่ได้จัดทำโครงการแปลงใหญ่ทุเรียนในพื้นที่ ตำบลธารโต อำเภอธารโต ซึ่งในปัจจุบันพบว่าเกษตรกรยังไม่ได้รับมาตรฐาน GAP ในแปลงปลูกทุเรียน ซึ่งส่งผลต่อการจำหน่ายสินค้า ดังนั้น จึงจัดทำโครงการนี้ขึ้นมา เพื่อให้เกษตรกรได้รับการส่งเสริมการผลิตสินค้าการเกษตรที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน (GAP) พืช
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้เกษตรกรได้รับการส่งเสริมการผลิตสินค้าการเกษตรที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน (GAP) พืช ๒. เพื่อให้ไม้ผลมีคุณภาพ มีมาตรฐานรองรับ
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรได้รับมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้น ๑๐%
๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์	๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการถ่ายทอดความรู้ ๒. ทุเรียนมีคุณภาพมากขึ้น ๓. เกษตรกรได้รับมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้น ๑๐%
๖. ระยะเวลาดำเนินการ	๑ ปีงบประมาณ ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘
๗. กิจกรรมหลักของโครงการ	
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑	๑. ถ่ายทอดความรู้ งบประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -
๘. งบประมาณ	๑๐,๐๐๐ (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน)
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต จังหวัดยะลา

ตารางที่ ๔๑ (ต่อ) แสดงแบบสรุปโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมอาชีพและพัฒนาทักษะเฉพาะให้เกษตรกรรุ่นใหม่

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมอาชีพและพัฒนาทักษะเฉพาะให้เกษตรกรรุ่นใหม่
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ปัจจุบัน ภาคการเกษตรไทยกำลังกับการขาดแคลนแรงงานภาคเกษตรจากการที่ประชากรสูงวัยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่กลุ่มคนรุ่นใหม่มีแนวโน้มที่จะเลือกประกอบอาชีพอื่นมากกว่าการสืบทอดอาชีพเกษตรกรรม ทำให้องค์ความรู้และภูมิปัญญาทางการเกษตรดั้งเดิมอาจไม่ได้รับการส่งต่ออย่างเต็มที่โอกาสสำคัญในการปรับเปลี่ยนและยกระดับภาคเกษตรไทยไปสู่ความยั่งยืน เกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่มีศักยภาพ มีความรู้ความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ รวมถึงมีความคิดสร้างสรรค์และพร้อมที่จะเรียนรู้ จึงเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนภาคเกษตรกรรมให้ก้าวข้ามความท้าทายต่างๆ และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตทางการเกษตร โครงการ "ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมอาชีพและพัฒนาทักษะเฉพาะให้เกษตรกรรุ่นใหม่" จึงได้ถูกจัดทำขึ้นด้วยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างองค์ความรู้ทั้งในด้านทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อให้เกษตรกรรุ่นใหม่สามารถนำองค์ความรู้และทักษะที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการผลิต การบริหารจัดการฟาร์ม การตลาด และการสร้างเครือข่าย เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและสร้างรายได้ที่ยั่งยืน
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรส่งเสริมอาชีพ พัฒนาทักษะเฉพาะให้เกษตรกรรุ่นใหม่
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ส่งเสริมอาชีพ พัฒนาทักษะเฉพาะให้เกษตรกรรุ่นใหม่
๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์	๑. เกษตรกรรุ่นใหม่ ได้รับการส่งเสริมอาชีพ พัฒนาทักษะเฉพาะ
๖. ระยะเวลาดำเนินการ	๑ ปีงบประมาณ ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘
๗. กิจกรรมหลักของโครงการ	
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑	๑. ถ่ายทอดความรู้ และฝึกปฏิบัติ งบประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -
๘. งบประมาณ	๑๐,๐๐๐ (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน)
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต จังหวัดยะลา

ตารางที่ ๔๑ (ต่อ) แสดงแบบสรุปโครงการจัดการระบบน้ำที่ดี เพื่อให้มีเพียงพอในการทำการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการจัดการระบบน้ำที่ดี เพื่อให้มีเพียงพอในการทำการเกษตร
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรเป็นหนึ่งในความท้าทายสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อผลผลิตและรายได้ของเกษตรกร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ทำให้เกิดความแปรปรวนของฤดูกาล ฝนทิ้งช่วง หรือน้ำท่วมฉับพลัน ซึ่งล้วนส่งผลให้การบริหารจัดการน้ำในภาคเกษตรเป็นไปได้ยากและไม่เพียงพอต่อความต้องการในหลายพื้นที่ เกษตรกรยังคงพึ่งพาน้ำฝนและแหล่งน้ำธรรมชาติเป็นหลัก ซึ่งมีความไม่แน่นอนสูง การขาดระบบบริหารจัดการน้ำที่ดีและมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นการกักเก็บ การกระจาย หรือการใช้น้ำอย่างประหยัดและเหมาะสม ทำให้เกิดความเสียหายต่อพืชผลทางการเกษตร ลดคุณภาพและปริมาณผลผลิต และส่งผลกระทบต่อเนื่องไปถึงความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ดังนั้นโครงการจัดการระบบน้ำที่ดีเพื่อให้มีเพียงพอในการทำการเกษตรจึงได้ถูกจัดทำขึ้นด้วยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการแก้ปัญหาดังกล่าวอย่างยั่งยืน โครงการนี้มีเป้าหมายหลักในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรในการเข้าถึงและจัดการทรัพยากรน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด ด้วยการประยุกต์ใช้องค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อให้มีน้ำเพียงพอต่อการเพาะปลูกตลอดทั้งปี ลดความเสี่ยงจากภาวะขาดแคลนน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้น้ำให้เกิดความคุ้มค่าสูงสุด
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อจัดการระบบน้ำที่ดี ๒. เพื่อปรับปรุงระบบประปาภูเขา เจาะบ่อบาดาล
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ครบถ้วนเกษตรกรมีน้ำใช้เพื่อการเกษตรเพียงพอ
๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์	๑. ครบถ้วนเกษตรกรมีน้ำใช้เพื่อการเกษตรเพียงพอ
๖. ระยะเวลาดำเนินการ	๑ ปีงบประมาณ ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘
๗. กิจกรรมหลักของโครงการ	
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑	๑. ปรับปรุงระบบน้ำเพื่อการเกษตร งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานชลประทานจังหวัดยะลา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -
๘. งบประมาณ	๑๐๐,๐๐๐ (หนึ่งแสนบาทถ้วน)
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานชลประทานจังหวัดยะลา

ตารางที่ ๔๑ (ต่อ) แสดงแบบสรุปโครงการจัดตั้งโรงงาน/สถานที่จำหน่าย และรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการจัดตั้งโรงงาน/สถานที่จำหน่าย และรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ปัญหาหลักประการหนึ่งที่เกษตรกรไทยเผชิญอยู่คือความไม่มั่นคงด้านราคาผลผลิตทางการเกษตร รวมถึงการขาดช่องทางการจำหน่ายที่หลากหลายและเป็นธรรม เกษตรกรมักถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง เนื่องจากไม่มีอำนาจต่อรองที่เพียงพอ ไม่สามารถเข้าถึงตลาดปลายทางได้โดยตรง และขาดโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นในการแปรรูปหรือเก็บรักษาผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่า นอกจากนี้ ปัญหาผลผลิตล้นตลาดในบางช่วงเวลายังส่งผลให้ราคาลดต่ำอย่างรุนแรง ทำให้เกษตรกรต้องแบกรับภาระขาดทุนและมีหนี้สินเพิ่มขึ้น จากสภาพปัญหาดังกล่าวโครงการจัดตั้งโรงงาน/สถานที่จำหน่าย และรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรจึงได้ถูกจัดทำขึ้นด้วยความมุ่งหวังที่จะแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างเหล่านี้อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีเป้าหมายหลักในการสร้างห่วงโซ่อุปทานที่เป็นธรรมและยั่งยืนสำหรับเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดยะลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอำเภอธารโต ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการผลิตสินค้าเกษตรหลากหลายชนิด
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อรวมกลุ่มจำหน่ายผลผลิตได้ในราคาที่สูงขึ้น ๒. เพื่อเพิ่มรายได้และเกิดการสร้างงานในชุมชน
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. มีสถานที่จำหน่ายและรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร ๒. มีการสร้างงานในชุมชน
๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์	๑. มีสถานที่จำหน่ายและรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร ๒. มีการสร้างงานในชุมชน
๖. ระยะเวลาดำเนินการ	๑ ปีงบประมาณ ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘
๗. กิจกรรมหลักของโครงการ	
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑	๑. สร้างสถานที่จำหน่ายและรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ อบต.ธารโต หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -
๘. งบประมาณ	๑๐๐,๐๐๐ (หนึ่งแสนบาทถ้วน)
๙. หน่วยงานดำเนินการ	อบต.ธารโต

ตารางที่ ๔๑ (ต่อ) แสดงแบบสรุปโครงการฝึกอบรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและออกแบบบรรจุภัณฑ์ เชื่อมโยงการตลาดและเครือข่าย

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการฝึกอบรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและออกแบบบรรจุภัณฑ์ เชื่อมโยงการตลาดและเครือข่าย
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ภาคการเกษตรไทยต้องเผชิญกับความท้าทายด้านการตลาดและมูลค่าเพิ่มของผลผลิตมาโดยตลอด เกษตรกรส่วนใหญ่ยังคงเน้นการจำหน่ายผลผลิตในรูปของวัตถุดิบ ซึ่งทำให้ราคาไม่มั่นคงและอ่อนไหวต่อกลไกตลาด รวมถึงปัญหาสินค้าล้นตลาดในบางช่วงเวลา การขาดทักษะในการแปรรูปผลผลิต การออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่น่าสนใจ และความเข้าใจในการเชื่อมโยงตลาดและเครือข่าย ยังเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้เกษตรกรไม่สามารถสร้างรายได้ที่ยั่งยืนและยกระดับคุณภาพชีวิตของตนเองได้ เพื่อให้เกษตรกรสามารถก้าวข้ามข้อจำกัดเหล่านี้และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันโครงการฝึกอบรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและออกแบบบรรจุภัณฑ์ เชื่อมโยงการตลาดและเครือข่าย จึงได้ถูกจัดทำขึ้นด้วยความตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตทางการเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่อำเภอธารโต จังหวัดยะลา ซึ่งมีผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพและหลากหลาย แต่ยังคงขาดช่องทางและองค์ความรู้ในการพัฒนาต่อยอด
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ๒. เพื่อพัฒนาบรรจุภัณฑ์ และเชื่อมโยงการตลาด
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความรู้การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ๒. มีการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ ๓. เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายตลาดในพื้นที่
๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์	๑. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความรู้การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ๒. มีการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ ๓. เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายตลาดในพื้นที่
๖. ระยะเวลาดำเนินการ	๑ ปีงบประมาณ ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘
๗. กิจกรรมหลักของโครงการ	
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑	๑. ถ่ายทอดความรู้การแปรรูป งบประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒	๑. พัฒนาบรรจุภัณฑ์ งบประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท

	ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรอำเภอธำมธารโต หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -
๘. งบประมาณ	๓๐,๐๐๐ (สามหมื่นบาทถ้วน)
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอธำมธารโต

ตารางที่ ๔๑ (ต่อ) โครงการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปยางพาราคุณภาพอย่างยั่งยืน ตำบลแม่หวาด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปยางพาราคุณภาพอย่างยั่งยืน ตำบลแม่หวาด
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและการแปรรูป
๓. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาขีดความสามารถในการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์พื้นถิ่น
๔. หลักการและเหตุผล	พื้นที่ตำบลแม่หวาดส่วนใหญ่มีความลาดชันสูง เสี่ยงต่อการชะล้างหน้าดิน และเกษตรกรประสบปัญหาโรคใบร่วงและราคาผลผลิตตกต่ำจากการขายยางก้อนถ้วยคุณภาพต่ำที่มีสิ่งปนเปื้อนและกลิ่นเหม็น จึงจำเป็นต้องพัฒนาการจัดการสวนและการแปรรูปเป็นยางแผ่นคุณภาพเพื่อเพิ่มรายได้
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อลดความเสียหายจากโรคใบร่วงและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตต่อไร่ ๒. เพื่อยกระดับการแปรรูปยางพาราจากยางก้อนถ้วยเป็นยางแผ่นคุณภาพดี
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรอย่างน้อย ๒๐๐ ราย ได้รับความรู้การจัดการโรคพืชและอนุรักษ์ดิน ๒. ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ๓. มูลค่าผลผลิตยางแปรรูปเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๕
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ปลูกยางพารา ม.๑ - ม.๑๒ ตำบลแม่หวาด อำเภอธำมธารโต จังหวัดยะลา
๘. กิจกรรมหลัก	๑. อบรมเชิงปฏิบัติการการจัดการโรคพืชและการใช้กรดฟอร์มิกเพื่อยางคุณภาพ ๒. กิจกรรมรณรงค์อนุรักษ์ดินและน้ำ (ปลูกหญ้าแฝก/ชั้นบันได) ในพื้นที่ลาดชัน ๓. สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การแปรรูปยางแผ่นให้กลุ่มเกษตรกร/แปลงใหญ่
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอธำมธารโต (หน่วยงานหลัก), กยท., นิคมสร้างตนเองธำมธารโต
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๘ – กันยายน ๒๕๖๙
๑๑. งบประมาณ	๕๐๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	เกษตรกร ๒๐๐ ราย มีทักษะการผลิตยางคุณภาพ และพื้นที่สวนยางได้รับการ

	จัดการโรคพืช
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรมีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้นจากการลดต้นทุนการใช้สารเคมีและการขายผลผลิตคุณภาพดี

ตารางที่ ๔๑ (ต่อ) แสดงแบบสรุปโครงการยกระดับการผลิตทุเรียนคุณภาพ (ทุเรียนสะเด็ดน้ำ) มาตรฐาน GI ส่งออก

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการยกระดับการผลิตทุเรียนคุณภาพ (ทุเรียนสะเด็ดน้ำ) มาตรฐาน GI ส่งออก
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรอัตลักษณ์และเพิ่มประสิทธิภาพการแข่งขัน
๓. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาเทคโนโลยีการจัดการสวนทุเรียนแม่นยำและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวมาตรฐานส่งออก
๔. หลักการและเหตุผล	ตำบลแม่หวาดมีศักยภาพในการผลิตทุเรียน GI รสชาติโดดเด่น แต่เกษตรกรยังประสบปัญหาการจัดการในพื้นที่ลาดชัน โรครากเน่าโคนเน่า และการเข้าถึงเทคโนโลยีการผลิตคุณภาพสูง ทำให้สูญเสียโอกาสทางการตลาดส่งออก
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเพิ่มสัดส่วนการผลิตทุเรียนคุณภาพมาตรฐาน GAP และ GI ๒. เพื่อลดความเสียหายจากโรคและแมลงศัตรูพืชในทุเรียน
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายได้รับรองมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ ๒. ผลผลิตทุเรียนเกรดส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๕
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ปลูกทุเรียน ม.๑ - ม.๑๒ ตำบลแม่หวาด (เน้นพื้นที่แปลงใหญ่ ม.๔ และ ม.๗)
๘. กิจกรรมหลัก	๑. อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตทุเรียนตามหลัก GAP และการจัดการโรคพืช ๒. พัฒนาแปลงเรียนรู้การใช้ระบบน้ำและเทคโนโลยีอัจฉริยะในสวนทุเรียน ๓. ส่งเสริมการรวมกลุ่มบริหารจัดการการตลาดและสร้างแบรนด์สินค้า GI
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอธารโต
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๘ – กันยายน ๒๕๖๙
๑๑. งบประมาณ	๔๕๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	เกษตรกร ๑๕๐ ราย มีความรู้เทคโนโลยีการผลิตแม่นยำและสวนทุเรียนได้รับการรับรองมาตรฐาน
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการขายทุเรียนคุณภาพเกรดส่งออกและต้นทุนการผลิตลดลง

๒. สรุปโครงการกิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

ตารางที่ ๔๒ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือ ภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
๑. เพิ่ม ประสิทธิภาพการ ผลิตยางพาราใน พื้นที่ความลาดชัน สูง	งบประมาณ/ เจ้าหน้าที่	ถ่ายทอดเทคโนโลยี การจัดการสวนยางใน พื้นที่ลาดชัน และการ อนุรักษ์ดิน/น้ำ	เกษตรกรมีความรู้ใน การจัดการพื้นที่ลาด ชัน	ลดการชะล้าง พังทลายของดินและ เพิ่มผลผลิตยางพารา	เกษตรกรมีรายได้ที่ มั่นคงและ สิ่งแวดล้อมยั่งยืน	งบประมาณ ตามแผนงาน	ต.ค. ๖๘ – ก.ย. ๖๙
๒. อบรมถ่ายทอด เทคโนโลยีการ ปรับปรุงคุณภาพ ทุเรียน	งบประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท	ถ่ายทอดความรู้การ ป้องกันโรค/แมลง และการจัดการธาตุ อาหาร	เกษตรกรได้รับ ความรู้	ทุเรียนมีเกรด AB เพิ่มขึ้น ๑๐%	ลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มมูลค่าสินค้า	สนง.เกษตร อำเภอธารโต	ต.ค. ๖๗ – ก.ย. ๖๘
๓. ส่งเสริมการผลิต สินค้าเกษตรที่ ปลอดภัยและได้ มาตรฐาน (GAP)	งบประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท	อบรมและส่งเสริมการ จัดการแปลงตาม มาตรฐาน GAP	เกษตรกรได้รับการ ถ่ายทอดความรู้	เกษตรกรได้รับ มาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้น ๑๐%	สินค้าเกษตรมี มาตรฐานรับรองและ ขยายตลาดได้มากขึ้น	สนง.เกษตร อำเภอธารโต	ต.ค. ๖๗ – ก.ย. ๖๘
๔. จัดการระบบน้ำ เพื่อให้มีเพียงพอใน การทำเกษตร	งบประมาณ/ นวัตกรรมน้ำ	ปรับปรุงระบบประปา ภูเขา และเจาะบ่อ บาดาล	ระบบน้ำได้รับการ ปรับปรุง	ครัวเรือนเกษตรกรมี น้ำใช้เพียงพอตลอด ปี	ลดความเสี่ยงจากภัย แล้งและเพิ่ม ประสิทธิภาพการ ผลิต	งบประมาณ ตามแผนงาน	ต.ค. ๖๗ – ก.ย. ๖๘
๕. ฝึกอบรมแปรรูป	งบประมาณ	ถ่ายทอดความรู้การ	กลุ่มแม่บ้าน	มีผลิตภัณฑ์แปรรูปที่	เกิดการสร้าง	สนง.เกษตร	ต.ค. ๖๗ –

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือ ภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
และออกแบบบรรจุ ภัณฑ์ เชื่อมโยง ตลาด	๑๐,๐๐๐ บาท	แปรรูป และพัฒนา บรรจุภัณฑ์	เกษตรกรมีความรู้ การแปรรูป	ได้รับความนิยมและ มีช่องทางตลาด เพิ่มขึ้น	มูลค่าเพิ่มและรายได้ เสริมในชุมชน	อำเภอธารโต	ก.ย. ๖๘
๖. พัฒนาศักยภาพ ทุเรียนคุณภาพ เกรดส่งออก (แม่ หวาด)	งบประมาณ ๔๕๐,๐๐๐ บาท	อบรม GAP, พัฒนา แปลงเรียนรู้ระบบน้ำ อัจฉริยะ, สร้างแบรนด์ GI	เกษตรกร ๑๕๐ ราย มีความรู้เทคโนโลยี แม่นยำ	ทุเรียนเกรดส่งออก เพิ่มขึ้น ๑๕%	เกษตรกรมีรายได้ เพิ่มขึ้นและต้นทุน ลดลงอย่างยั่งยืน	สนง.เกษตร อำเภอธารโต	ต.ค. ๖๘ – ก.ย. ๖๙

บรรณานุกรม

กรมชลประทาน. (๒๕๖๘) โครงการชลประทานยะลา(ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ .จาก https://www.yalarid๑๗.com/geo_system/view_๐๑.php?id_geo=๐๐๐๐๒๑๗&idm=๑

กรมส่งเสริมการเกษตร. (๒๕๖๙) ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร(ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙. จาก <https://farmer.doae.go.th/>

แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์. (๒๕๖๙). Agri-Map (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙, จาก <https://agri-map-online.moac.go.th>

